

АЛЧЕВСЬКА МІСЬКА РАДА
П'ЯТЕ СКЛИКАННЯ ТРИДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ
Р І Ш Е Н Н Я

" 13" січня 2009р.

м. Алчевськ

№ 39/2

Про затвердження Програми економічного, соціального та культурного розвитку міста Алчевськ на 2009 рік

Згідно з основними положеннями Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік», доведеними макропоказниками економічного і соціального розвитку України на 2009 рік, на підставі перспективних планів дій суб'єктів господарювання міста у поточному році та відповідно до статті 25, частини першої статті 47, частини другої статті 54, частини першої статті 59 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", –

міська рада **ВИРІШИЛА:**

1. Затвердити Програму економічного, соціального та культурного розвитку міста Алчевськ на 2009 рік (додається).
2. Міській раді та її виконавчим органам, підприємствам, установам та організаціям забезпечити виконання Програми економічного, соціального та культурного розвитку міста Алчевськ на 2009 рік.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань економічного розвитку міста, комунальної власності та надання послуг (П'яткова Н.П.).

Міський голова

В.Є. Чуб

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення міської ради
від „13” січня 2009 р.
№ 39/2

АЛЧЕВСЬКА МІСЬКА РАДА

**ПРОГРАМА
ЕКОНОМІЧНОГО, СОЦІАЛЬНОГО ТА
КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ
МІСТА АЛЧЕВСЬК
НА 2009 РІК**

Алчевськ
2009 р.

Зміст

1. **Аналіз економічного, соціального та культурного розвитку за попередній період**
2. **Цілі і пріоритети економічного, соціального та культурного розвитку у 2009 році**
3. **Фінансові ресурси**
  - 3.1 Джерела формування та фінансування заходів
  - 3.2 Фінансовий стан суб'єктів господарювання
4. **Ринкові перетворення**
  - 4.1 Реформування відносин власності
  - 4.2 Підприємництво та регуляторна політика
  - 4.3 Ринок споживчих товарів та послуг
5. **Механізми регулювання**
  - 5.1. Управління об'єктами комунальної власності
  - 5.2. Інвестиційна діяльність
  - 5.3. Закупівля продукції (товарів, робіт, послуг) для регіональних потреб
6. **Реальний сектор економіки**
  - 6.1 Промисловість
  - 6.2. Транспорт і зв'язок
  - 6.3. Науково-технічна сфера
7. **Зовнішньоекономічна діяльність**
8. **Соціальна сфера**
  - 8.1 Демографічна ситуація
  - 8.2 Зайнятість населення та ринок праці
  - 8.3. Грошові доходи населення та заробітна плата
  - 8.4 Соціальне забезпечення
  - 8.5 Житлово-комунальне господарство
9. **Гуманітарна сфера**
  - 9.1 Охорона здоров'я
  - 9.2 Освіта
  - 9.3 Культура
  - 9.4 Фізична культура і спорт
10. **Природокористування та безпека життєдіяльності людини**
  - 10.1 Охорона навколишнього природного середовища
  - 10.2 Техногенна безпека

- 10.3 Енергозбереження
- 10.4 Охорона праці

Додаток 1 Основні показники економічного, соціального та культурного розвитку міста Алчевськ на 2009 рік

Додаток 2 Заходи щодо забезпечення виконання завдань Програми економічного, соціального та культурного розвитку міста Алчевськ на 2009 рік.

ВСТУП

Проект програми економічного та соціального розвитку міста Алчевськ на 2009 рік розроблено управлінням економіки, ринкових відносин та інвестицій спільно з управліннями та структурними підрозділами міської ради, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності відповідно до Закону України від 23.03.2000 № 1602-III «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» та постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 №621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» з урахуванням вимог Закону України від 31.10.08 №639-VI «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України», «Методичних рекомендацій щодо розроблення Програми соціально-економічного розвитку Луганської області на 2009 рік».

В основу Програми покладені ключові положення Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року, Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік», Стратегії економічного та соціального розвитку Луганської області на період до 2015 року, Стратегічного плану економічного розвитку міста Алчевськ до 2012 року та Програми економічного, соціального і культурного розвитку м. Алчевськ на 2006-2010 роки.

У проекті Програми враховані основні засади декларації ООН «Цілі Розвитку Тисячоліття», постанови Кабінету Міністрів України від 15.10.04 №1378 «Деякі питання щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», указу Президента України від 31.07.04 №854 «Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Програмою передбачені заходи, які, в основному, здійснюватимуться за рахунок власних ресурсів міста та функціонуючих суб'єктів господарювання, залучення інвестицій та коштів державного бюджету.

Відповідно до результатів та тенденцій розвитку 2008 року, наявних проблем та впливу очікуваних змін загальнополітичної і економічної ситуації на економіку міста у програмі визначено цілі та пріоритети соціально-економічного розвитку та система заходів щодо реалізації регіональної політики у 2009 році.

1. Аналіз економічного, соціального та культурного розвитку за попередній період

Аналіз основних параметрів соціально-економічного розвитку міста Алчевськ на протязі останніх двох років та дев'яти місяців 2008 року свідчить про те, що практично за усіма напрямками економічної та фінансової діяльності місто динамічно розвивалося випереджаючими темпами. Стійка позиція міста як лідера в обласному рейтингу комплексу економічних і соціальних параметрів розвитку територій забезпечувалася показниками роботи промислового комплексу (третина обсягу реалізації в Луганській області продукції промислового виробництва – продукція міста Алчевськ), результатами зовнішньоекономічної, інвестиційної та будівельної діяльності, фінансового сегменту економіки міста.

Раціональне використання ресурсного потенціалу (основних фондів, засобів виробництва та людських ресурсів) визначало самодостатність міського бюджету (відсутність дотацій у доходній частині) та ефективну зайнятість населення (рівень безробіття до 01.10.08 складав 1.0%).

Однак, починаючи з вересня-жовтня 2008 року, у зв'язку із поширенням світової фінансової кризи, почали відбуватися негативні зміни тенденцій розвитку економіки міста, що зумовили невиконання ряду показників, запланованих Програмою економічного, соціального і культурного розвитку міста на 2008 рік. На даний час спостерігається негативний тренд у більшості галузей промисловості, які потрапили у «нові» несприятливі умови господарювання.

Вже у вересні, по відношенню до серпня спад виробництва по основним містоутворюючим промисловим підприємствам ВАТ «Алчевській металургійний комбінат» і ВАТ «Алчевській коксохімзавод» склав 20.5% і 22.4%, відповідно. За листопад (по відношенню до серпня) він досяг 53,3% та 28,4%, відповідно. Проблемна ситуація зпроєктувалася на роботу підприємств суміжних галузей. Майже на третину (72,7% до показників попереднього року) знижені обсяги будівельних робіт (у тому числі – на 44,0% - робіт з підготовки будівельних ділянок; на 44,8% - з монтажу інженерного устаткування; на 25,3% - будівництва будівель та споруд), на 9.8% скоротилося виробництво продукції машинобудування.

Загалом, у промисловому комплексі міста **обсяг виробництва** товарної продукції за 11 місяців 2008 року склав 14219,7 млн.грн., що на 13.5% більше, ніж у відповідний період попереднього року. За підсумками року очікується приріст виробництва промислової продукції на рівні 14,7%, що на 17,5 процентних пункти менше запланованого Програмою 2008.

Гірше, ніж у 2007 році, працювало ВАТ «Алчевська друкарня», що представляє в місті поліграфічну галузь (по відношенню до аналогічного періоду попереднього року обсяг виробництва склав 90.3% при закладеному у Програмі-2008 темпі 104,0%). Причина відставання полягає в скороченні кількості замовлень унаслідок низької конкурентоспроможності вироблюваної підприємством продукції.

Починаючи з вересня, щомісяця поступово скорочувалися обсяги виробництва на підприємствах харчової промисловості: у вересні ними проведено на 12,2% менше, ніж в серпні, в жовтні – відповідно, на 8,1% менше, ніж у вересні, у листопаді – відповідно, на 2,3%; і хоча за підсумками 11 місяців галузь випереджає досягнутий рівень аналогічного періоду 2007 року (на 6,2%), програмне завдання не виконане (планувався темп приросту 16,9%). Основна причина ускладнення ситуації в галузі – скорочення, проти запланованих, обсягів виробництва крупи гречаної ДП «Украгротрейд» внаслідок посилення конкуренції на внутрішньому споживчому ринку.

З перевиконанням програмного завдання та перевищенням досягнутих показників попереднього року, працювали підприємства обробки деревини (очікується 146,5% до обсягів 2007 року при запланованому в Програмі-2008 105,0%); легкої промисловості (відповідно, - 120,0% при 105,0%).

У натуральному виразі, фактично, динаміка виробництва промислової продукції, по відношенню до досягнутого рівня 2007 року має позитивний характер, проте за більшістю видів не виконане програмне завдання:

- чавун – 3758,0 тис.тн (118,8% до попереднього року при програмному завданні - 148,5%);
- сталь – 4130,0 тис.тн (108,7% при 153,1%);
- готовий прокат – 3724,8 тис.тн (122,1% при 154,4%);
- кокс доменний – 3071,8 тис.тн (104,7% при 114,2%);
- сірчана кислота – 25,8 тис.тн (104,8%);
- кондитерські вироби – 0,2 тис.тн (110,7%);
- крупа гречана – 11,8 тис.тн (104,0%).

Негативний вплив кризисних явищ на ринку металургійної промисловості визначився також на темпах розвитку інвестиційної політики міста. Обсяг *капітальних інвестицій* очікується на рівні 2900 млн.грн., що складає 67,5% до показників 2007 року. Зниження зумовлене скороченням інвестиційних програм на містоутворюючих підприємствах. Основна маса капітальних інвестицій (98,5%) освоєна у виробничому секторі економіки міста – 2857,2 млн.грн., у соціальній сфері працювали 42,8 млн.грн. (1,5 %).

Так, у 2008 році на ВАТ „АМК” введений в експлуатацію конвертор № 1, кисневий блок № 7 з освоєнням капітальних інвестицій в обсязі близько 1700 млн.грн.; на ВАТ „Алчевсккокс” - введена в експлуатацію установка сухого гасіння коксу, здійснювалося будівництво об’єктів комплексу КБ 10-БИС з освоєнням інвестицій близько 170 млн.грн.

Крім того, відділом капітального будівництва Алчевської міської ради здійснювалися роботи з капітального ремонту та реконструкції тепломереж і котелень, та об’єктів соціальної сфери. Освоєно 3,9 млн.грн. коштів міського бюджету та 19 млн.грн. коштів державного бюджету.

У 2008 році продовжувався розвиток житлового будівництва за рахунок коштів населення та приватних підприємств. Введено 12,2 т.кв.м. житла, у т.ч. індивідуальними забудовниками – 6,6 т.кв.м., ТОВ „Алмакс” введений 31-квартирний житловий будинок загальною площею 3,2 т.кв.м., ТОВ „61 квартал” введені котеджі у мкр. 61 загальною площею 2,4 т.кв.м.

По ланцюгу міжгалузевих відносин уповільнення темпів промислового виробництва спричинило гальмування позитивної динаміки інших сфер діяльності економіки міста. Так, за підсумками 11 місяців, у порівнянні з досягнутими показниками 9-ти місяців, на 45,0 процентних пунктів скоротилися темпи зростання обсягів вантажообігу, на 2,5 – пасажирообігу та на 4,3 процентних пункти – показники перевезень пасажирів; на 3,4 – обсяги реалізованих платних послуг.

Безумовним чинником для зменшення фізичних і вартісних показників діяльності суб’єктів сфери обслуговування є призупинення динамічного зростання рівня доходів населення, що визначає його платоспроможність. Починаючи з жовтня 2008 року зафіксовано поступове скорочення розміру середньомісячної заробітної плати, практично, в усіх сферах діяльності міста і в листопаді досягнутий рівень оплати праці в галузевій структурі склав:

- промисловість – 2010,6 грн., що на 25,4% (або на 683,2грн.) нижче досягнутого рівня у вересні п.р.;

- будівельна індустрія – 1285,5, відповідно - на 27,2% (або на 479,4грн.);
- транспорт – 1669,6 грн., на 10,5% (на 196,0 грн.);
- торгівля – 776,5 грн., на 19,0% (на 182,6 грн.);
- охорона здоров'я – 1167,4 грн., на 3,0% (на 36,5 грн.).

Загалом, за підсумками 11 місяців 2008 року, *середньомісячна заробітна платня* в місті склала 1911,9 грн., що на 28,3% вище обсягу відповідного періоду минулого року, але на 5,8 процентних пункти нижче темпу приросту, досягнутого за 9 місяців 2008 року.

Негативним наслідком дестабілізаційних процесів у промислово-виробничому комплексі міста стала наявність значної суми боргів з оплати праці. За станом на 01.12.08 *заборгованість з виплати заробітної плати* склала 2.7 млн.грн., що майже в 5 разів більше показників на початок року. У структурі боргів:

- 87,3% (2,3 млн.грн.) – заборгованість економічно активних підприємств;
- 10,5% (282,3тис.грн.) – заборгованість економічно неактивних підприємств;
- 2,2% (57.7 тис.грн.) - заборгованість підприємств-банкротів.

Левина доля боргів з оплати праці (64,2%) економічно активних підприємств належить підприємствам, діяльність яких тісно пов'язана з роботою ВАТ «Алчевській металургійний комбінат» і ВАТ «Алчевській коксохімзавод» (АКСП «Укренергочермет» №1 - 512,5 тис.грн.; СУ «Електромонтаж» №450 – 429,1 тис.грн.; ТОВ «Коксохімремонт» - 175,2 тис.грн.; ТОВ «Хіммонтаж» - 307,3тис.грн.; АСУ «Донбасдомнаремонт» - 253,7 тис.грн.; інш.). Заручниками цієї ж ситуації стали і комунальні підприємства («Доменбуд» - 37,1 тис.грн. боргу при наявності дебіторської заборгованості від ВАТ «Алчевський коксохімзавод» у сумі 96.5 тис.грн.; «Завод будівельних матеріалів» - 8,6 тис.грн. при недофінансуванні виконаних робіт «Фондом розвитку міста Алчевськ» у сумі 116.8 тис.грн.).

Загальне погіршення стану взаємних розрахунків характеризується показниками росту обсягів *кредиторської та дебіторської заборгованостей*. За станом на 01.10.08 вони досягли 9025,3 млн.грн. та 6838,3 млн.грн., відповідно, що більше, ніж у 2 рази перевищує відповідні показники початку року.

Наслідком фінансово-економічного та виробничого дисбалансу попиту та пропозиції продукції, що виробляється суб'єктами економіки міста стали погіршення фінансових результатів та порушення фінансової дисципліни в системі надходжень обов'язкових платежів.

У цілому, в економіці міста, за підсумками 10 місяців, отриманий позитивний *фінансовий результат* в сумі 1525,2 млн.грн., що у 2 рази перевищує показник аналогічного періоду попереднього року, проте на 552,9 млн.грн. менше рівня 9-ти місяців п.р. Збитково працюють будівельні організації і підприємства роздрібною торгівлі не комунальної форми власності (відповідно - 41,7% та 24,7% загальної кількості суб'єктів цих галузей), ряд промислових підприємств (58,3%), комунальні підприємства «Алчевськпастрас» і «Алчевськтеплокомуненерго». Збитки збиткових підприємств склали 28,1 млн.грн., що на 86,2% більше, ніж минулого року. Відповідно, прибуток прибуткових підприємств збільшився в 2,0 рази і склав 1553,3 млн.грн.

Прибуткові у 2008 році ряд підприємств промислового комплексу, оптової торгівлі, готельного і ресторанного бізнесу, сфери послуг, фінансової діяльності і

здійснюючі операції з нерухомістю. Кількість прибутково працюючих підприємств на 32,6 процентних пункти перевищує кількість збиткових підприємств.

За станом на 01.11.08 **недоїмка до Пенсійного фонду** складає 2981,7 тис.грн. (в 2,2 рази вище об'єму на 01.01.08). Виконання планового завдання зі збору власних надходжень складає 89,9%. По відношенню до минулого року обсяг власних коштів скоротився на 19,7%.

Для мінімізації негативного впливу фінансово-економічної кризи на функціонування економіки міста, розпорядженням міського голови від 05.12.08 №331 затверджено комплекс заходів з мобілізації спільних зусиль міської влади та суб'єктів господарювання, функціонуючих на території міста.

Ключовим напрямком визначено здійснення диверсифікації економіки міста шляхом створення «промислового парку» у північно-східній частині міста. Організація таких структур також передбачалася у «Стратегічному плані економічного розвитку міста на період 2008-2012 рр.». На сьогоднішній день визначена земельна ділянка площею 97 га типу „Гринфілд”, вивчена інфраструктура, проведений SWOT аналіз інвестиційної привабливості. Також розрахована приблизна вартість проектування та будівництва комунікацій. У подальшому планується перевести земельну ділянку із земель сільськогосподарського призначення у категорію промислових земель та визначити пріоритетні для міста галузі інвестування, провести оцінку ділянки, визначити процедуру та умови її продажу (оренди). Однак, реалізація цього проекту можлива у разі політичної стабільності у державі, і прийняття відповідних нормативних документів у земельному законодавстві.

Потенційні резерви для продуктивної зайнятості населення, розвитку альтернативних видів виробництва – у розвитку **недержавного сектору економіки**. У загальній структурі обсягу реалізації продукції, товарів, робіт, послуг питома вага підприємств малого і середнього бізнесу складає майже 2,0%, але це не межа. В економіці міста цілком достатньо місця для підприємницької діяльності, і основним завданням території є створення найбільш сприятливих умов для ефективної міграції малого бізнесу з тіні в сферу легального функціонування на добробут території.

За 9 місяців у сфері малого бізнесу створено 757 нових робочих місць, у порівнянні з показниками на початок року збільшилася кількість:

- фізичних осіб-підприємців на 6,3 % і склала 4656 од.;
- малих підприємств на 1 % і склала 855 од.

Сума надходжень до міського бюджету від діяльності малого бізнесу склала 13,1 млн.грн. (19,5 % від загальної суми надходжень).

Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу є одним із пріоритетних напрямків Стратегічного плану економічного розвитку міста Алчевськ до 2012 року, згідно з якою планується:

- створення реєстру земельних ділянок, які не використовуються власником і можуть бути запропоновані інвесторам;
- створення механізму взаємодії науки та виробництва, який сприятиме впровадженню інноваційних технологій на підприємствах малого та середнього бізнесу тощо.

Загалом, на міському ринку праці (за даними центру зайнятості) у 2008 році фактично створено 1088 *нових робочих місця*, з яких:

- 156 - на підприємствах, в організаціях і установах міста, у т.ч. 64 - шляхом надання роботодавцям дотацій на працевлаштування безробітних державною службою зайнятості;

- 932 - суб'єктами підприємницької діяльності – фізичними особами, з яких 78 отримали одноразову грошову допомогу для організації свого бізнесу.

Значна більшість нових робочих місць створена в сфері оптової та роздрібною торгівлі (56,9% від загальної кількості), в промисловості, будівництві, транспорті і зв'язку (79,0%), ресторанному бізнесі (13,4%).

Характеризуючи сферу *соціального розвитку*, слід визначити, що у 2008 році здійснювалися певні заходи з проведення реформування галузі охорони здоров'я відповідно до Національного плану дій. На поліпшення матеріально-технічної бази лікувальних заходів за рахунок усіх джерел фінансування було спрямовано майже 5,6 млн.грн. (на 2,6 млн.грн. більше обсягів відповідного періоду минулого року), з них:

- 780,1 тис.грн. – з державного бюджету;
- 294,6 тис.грн. – з міського бюджету;
- 4537,8 тис.грн. – позабюджетні кошти.

На протязі року продовжувалася реконструкція головного корпусу міської лікарні, здійснювався поточний ремонт кривлі будівлі харчоблоку міського пологового будинку, придбано 89 одиниць медичного обладнання.

Народжуваність за звітний період склала 9,7% на 1000 народжених живими, тобто зросла у порівнянні з 2007 роком на 0,8 відсоткових пункти. Показник смертності малят віком до 1 року зменшився 20,6 %. Фактів материнської смертності не зафіксовано.

Загальна смертність склала 15,5 % на 1000 мешканців та зменшилась у порівнянні з 2007 роком на 0,1 процентний пункт.

Система *освіти* міста в основному відповідає потребам населення, враховуючи існуючу демографічну ситуацію.

На протязі року здійснювалися заходи щодо впровадження профільного навчання.

Безоплатним гарячим харчуванням були забезпечені учні 1-4 класів та діти-сироти, діти, позбавлені батьківської опіки, із соціально незахищених та малозабезпечених сімей і діти спеціальних класів (на загальну суму 1.3 млн.грн.).

На організацію харчування дітей у дошкільних закладах було виділено 2,6 млн.грн.

З метою забезпечення соціального захисту та підтримки дітей та молоді, які опинилися у складних життєвих обставинах у лютому місяці 2008 року створено міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Один із векторів регіональної соціальної політики спрямований на збереження та примноження *культурної спадщини*, сприяння розвитку духовності населення, задоволенню його культурно-освітніх потреб, зміцненню моральних цінностей.

Протягом року проведено понад 100 культурно-масових міських заходів. В сьомий раз в місті проходив Відкритий фестиваль молодих вокалістів, присвячений

пам'яті Івана Алчевського, в якому приймали участь вокалісти з Донецька, Харкова, Києва, Одеси, Москви, Санкт-Петербургу.

У вересні відбувся перший міський фотоконкурс «Позитив у об'єктиві» та фотовиставка робіт його переможців; виставка робіт образотворчого мистецтва, присвячені Дню міста.

Творчі колективи та учні дитячих музикальних і мистецьких шкіл міста були учасниками міжнародних, обласних та регіональних конкурсів. Перемогу одержали 40 учасників індивідуального мистецтва та 2 колективи.

Також в місті продовжувалася робота з **фізичного виховання** молоді, втілення здорового способу життя. На протязі року було проводилися змагання різного рівня, у т.ч. – чемпіонат України з мотокросу. Спортсмени міста були учасниками у 68 обласних, всеукраїнських та міжнародних змаганнях з боксу та парусного спорту.

Норматив майстру спорту виконано двома спортсменами, та підготовлено 4 спортсмени – у кандидати у майстри спорту.

В місті приділяється значна увага розвитку дитячо-юнацького спорту як підґрунтя для виховання фізично міцного молодого покоління. Забезпечене функціонування двох ДЮСШ №1 та №2.

Одним із пріоритетів «Програми економічного, соціального та культурного розвитку міста Алчевськ на 2008 рік» було визначено залучення організаційного і суспільного потенціалу об'єднань громадян до вирішення соціально-економічних проблем міста та розвитку соціальної ініціативи. В його рамках було проведено перший міський конкурс соціальних проектів по 6 номінаціям:

- соціальне обслуговування;
- відродження та розвиток національної культури та духовності;
- благоустрій міста;
- підтримка діяльності некомерційних організацій, спрямованої на вирішення соціальних проблем;
- соціальний захист населення, який включає найбільш вразливі категорії громадян;
- збереження, вивчення та використання історичної спадщини.

Переможцями стали 9 проектів по 4 номінаціям, на реалізацію яких з міського бюджету було виділено 78.1 тис.грн.

2. Цілі і пріоритети економічного, соціального та культурного розвитку у 2009 році

Головна мета економічного і соціального розвитку міста Алчевськ на 2009 рік полягає у забезпеченні стабільного функціонування реального сектору економіки міста, сприянні підвищенню соціальної ефективності економічних перетворень на тлі розвитку регіональної інвестиційної політики та розширення бази для динамічного розвитку приватної ініціативи та підприємництва.

Для досягнення головної мети на 2009 рік визначено головні дії за пріоритетними напрямками:

Забезпечення якісних показників життя населення за рахунок:

- сприяння стабілізації рівня доходів та соціального захисту населення;
- забезпечення продуктивної зайнятості населення, сприяння створенню нових робочих місць;
- забезпечення системності у виплаті заробітної плати та всіх видів соціальної допомоги, сприяння ліквідації заборгованості із оплати праці на підприємствах усіх форм власності;
- реалізації заходів з вдосконалення соціальної інфраструктури;
- створення умов для проведення соціального діалогу між владою та громадськістю з питань соціально-економічних і трудових відносин, соціального захисту громадян.

Поліпшення умов для розвитку людського потенціалу та доступу населення до якісних послуг шляхом:

- забезпечення доступності отримання якісної освіти для дітей та молоді;
- подальшого формування оптимальної мережі навчальних шкільних та дошкільних закладів з метою їх приведення у відповідність до потреб та економічних можливостей міста;
- реалізації заходів щодо профілактики та зниження рівня захворювань, впровадження принципів здорового способу життя населення;
- зміцнення матеріально-технічного стану закладів охорони здоров'я та сприяння впровадженню сучасних технологій діагностики, лікування та профілактики;
- оптимізації тарифів на житлово-комунальні послуги на базі їх економічного обґрунтування та поліпшення якості;
- поліпшення інформаційного забезпечення населення;
- здійснення заходів зі збереження культурної і історичної спадщини.

Забезпечення безпеки життєдіяльності населення, а саме:

- посилення безпеки праці в усіх сферах економічної діяльності;
- реалізації заходів щодо забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності в місті;
- забезпечення попередження виникнення надзвичайних ситуацій, постійного контролю за потенційно небезпечними процесами техногенного характеру;
- забезпечення прав і свобод громадян, зміцнення законності та правопорядку.

Забезпечення сталого функціонування реального сектору економіки, а саме:

- збереження складу промислового комплексу міста та сприяння розвитку міжрегіонального співробітництва;
- більш повне використання внутрішніх можливостей міста для створення нових робочих місць;

- створення умов для диверсифікації промисловості міста та забезпечення сприятливого інвестиційного клімату;
- залучення різних джерел інвестиційних ресурсів у розвиток економіки міста (державні капітальні вкладення, приватні інвестиції, власні кошти суб'єктів господарювання тощо);
- впровадження сучасних енергоефективних технологій та обладнання;
- посилення контролю за розрахунками за використані енергоресурси;
- сприяння формуванню конкурентного середовища та удосконалення відносин власності.

Сприяння створенню умов для підтримки та розвитку підприємництва шляхом:

- організація системи підготовки менеджерів по роботі з інвесторами;
- розширення в Єдиному дозвільному офісі міста кількості дозвільних процедур;
- інформаційне забезпечення підприємців інноваційними розробками в різних галузях економіки та соціального розвитку;
- розробки організаційного забезпечення міжсекторальної взаємодії органів влади, громадських організацій та підприємництва;
- забезпечення безумовного дотримання принципів державної регуляторної політики.

3. Фінансові ресурси

3.1. Джерела формування та фінансування заходів

Дохід місцевого бюджету (без трансфертів з держбюджету) по загальному фонду прогнозується у 2009 році в обсязі 135,7 млн.грн.; по спеціальному фонду - в обсязі 20,2 млн.грн. Дотації вирівнювання обсягів місцевих бюджетів з державного бюджету планується у сумі 7,245 млн.грн., разом доходи складатимуть 163,161 млн.грн. Видатки в обсязі 163,161 млн.грн.

Запланована доходна частина місцевого бюджету по загальному фонду (без трансфертів з державного бюджету) в 2009 році менш, ніж фактично отримали у 2008 році на 12,8 млн.грн. Це, перш за все, обумовлене, в основному, зменшенням надходжень від податку з доходів фізичних осіб майже на 12,3 млн.грн. в порівнянні з 2008 роком: при факті 118,4 млн.грн. у 2008 році, в поточному році планується отримати лише 106,1 млн.грн., що зумовлено погіршенням загальної економічної ситуації через розгортання світової фінансової кризи, відсутність доступу до зовнішніх ринків капіталу, різке падіння світових цін та попиту на українську експортну продукцію (метал, продукцію машинобудування, хімічну промисловість і продовольчі товари) та політичну нестабільність.

3.2. Фінансовий стан суб'єктів господарювання

У 2008 році очікується фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування у сумі 601,7 млн.грн. Прибуток прибуткових підприємств складе 603,9 млн.грн., що на 35,8% менше, ніж у 2007 році, а збитки складуть 2,16 млн.грн., що на 8% більше завдання Програми.

У загальній сумі прибутків питома вага підприємств промисловості – 99,8%, з них прибутки металургійних підприємств – 82,9%, коксохімічного підприємства – 15,5%.

У 2009 році планується отримати фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування у сумі 223,5 млн.грн. прибутку, що в 2,7 рази менше, ніж очікуваний результат у 2008 році.

Прибутково спрацюють 65% із загальної кількості підприємств з фінансовим результатом 226,5 млн.грн., у тому числі:

- підприємства обробної промисловості – 221,314 млн.грн. прибутку (98% із загальної кількості промислових підприємств);
- підприємства оптової торгівлі – 0,06 млн.грн. прибутку;
- підприємства виробництва і розподілення електроенергії, газу та води – 4,6 млн.грн. прибутку;
- колективні, громадські та особисті послуги 0,3 млн.грн. прибутку;
- будівництво 0,05 млн.грн. прибутку;
- підприємства операцій з нерухомістю 0,17 млн.грн. прибутку.

Збитки збиткових підприємств очікуються на рівні 3,04 млн.грн.

4. Ринкові перетворення

4.1. Реформування відносин власності

Приватизація комунального майна

Реформування відносин власності в м. Алчевськ проводиться шляхом приватизації об'єктів комунальної власності, відповідно до Законів України «Про Державну програму приватизації», «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малої приватизації)», «Про приватизацію державного майна».

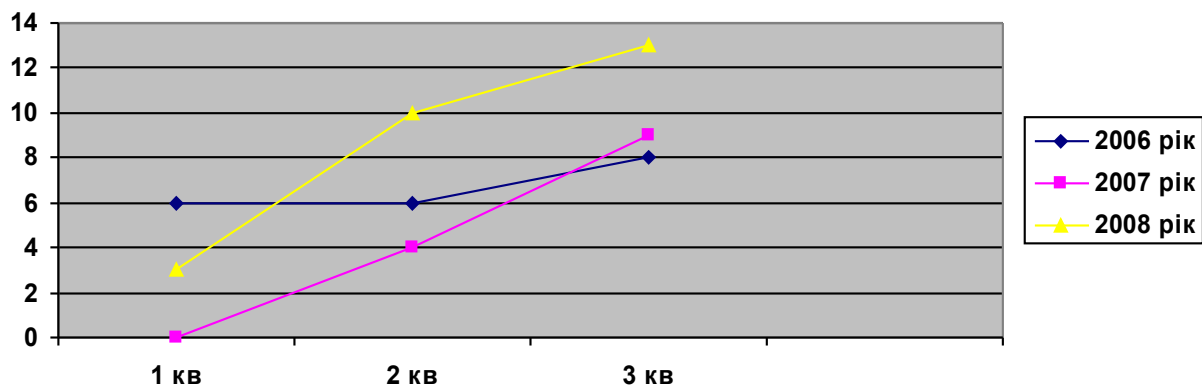
Приватизація - це, по суті, відчуження майна, що знаходиться в комунальній власності на користь фізичних і юридичних осіб, з метою підвищення соціально – економічної ефективності виробництва і залучення коштів на структурну перебудову економіки міста.

Відповідно до рішень Алчевської міської ради від 27.12.07 № 26/3 «Про затвердження Переліку об'єктів комунальної власності, що підлягають приватизації у 2008 році» від 26.06.08 № 33/5 «Про внесення змін в рішення міської ради від 27.12.07 № 26/3» за станом на 01.01.09 з 28 об'єктів комунальної власності приватизовано 20, з яких:

- 14 – шляхом продажу на аукціоні,
- 6 – шляхом викупу орендарями, що виконали невід'ємні поліпшення орендованого майна.

Від приватизації даних об'єктів до місцевого бюджету надійшло 1624,87 тис. грн.

**Динаміка
приватизації об'єктів комунальної власності
(за підсумками 3 - х кварталів) шт.**

Основні проблеми, що виникли при приватизації об'єктів у 2008 році:

- Непривабливість об'єктів комунального майна, що підлягають приватизації;
- Недосконалість і різночитання законодавчих актів, що стосуються приватизації.
- Неврегульованість земельного законодавства, незбалансованість законодавчих актів, що мають безпосереднє відношення до нерухомості.

Цілі і задачі приватизації на 2009 рік:

- створення сприятливих умов для залучення ефективних приватних власників, що мають довгострокові інтереси у розвитку приватизованого об'єкту;
- залучення до приватизації покупців, що мають довгострокові інтереси в розвитку міста;
- залучення коштів для ремонту об'єктів комунальної власності.

Критерії досягнення:

- збільшення надходжень коштів до місцевого бюджету;
- ефективне використання незадіяних (порожніх) приміщень, зокрема що руйнуються;
- перехід від викупу до аукціону.

У 2009 році планується приватизація 10 об'єктів комунальної власності, зокрема 9 об'єктів перехідних з Переліку 2008 року.

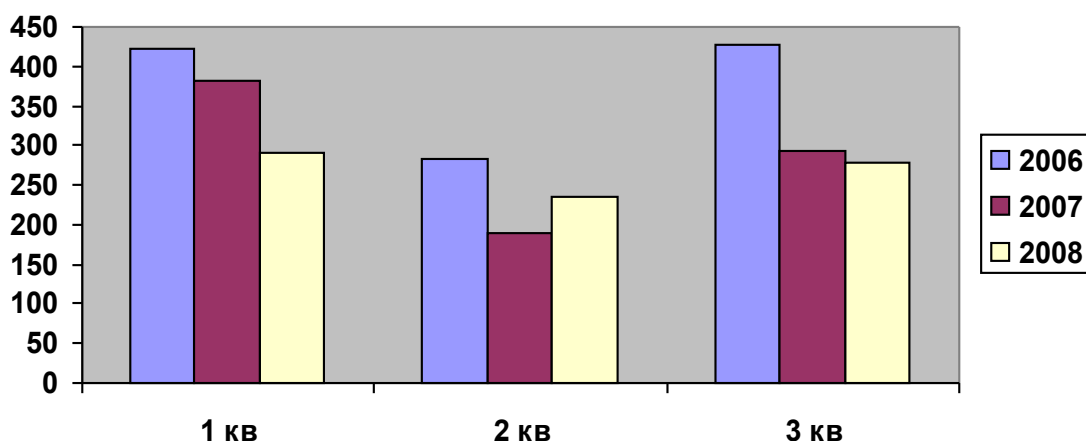
Плановане надходження грошових коштів до місцевого бюджету - 2383,40 тис. грн. Фінансування витрат, пов'язаних з підготовкою об'єктів до приватизації проводиться за рахунок коштів Управління економіки, ринкових відносин та інвестицій, що надійшли від передачі в оренду об'єктів комунальної власності, які перебувають на балансі управління. Очікувана сума витрат на підготовку об'єктів до приватизації 27,4 тис. грн.

Приватизація житлового фонду

Приватизація житлового фонду проводиться відповідно до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду», Положення про порядок передачі квартир (будинків) у власність громадян, Житлового кодексу України і інших нормативних документів.

Житловий фонд м. Алчевська складається з 38255 квартир, з яких приватизовано 30986 квартир або 81 %.

За станом на 01.01.09 приватизовано 1404 квартир, що на 66 квартир більше у порівнянні з 2007 роком. Динаміка приватизації житлового фонду м. Алчевська за 3 квартали в період 2006-2008 р. приведена нижче:

Основні проблеми у 2008 році:

- Недосконалість законодавчих актів, що стосуються приватизації житла:
- Неврегульованість питань, що стосуються доприватизації житла.
- Відсутність механізму реприватизації.

Цілі приватизації:

- Створення умов для здійснення права громадян на вільний вибір способу задоволення потреб у житлі.
- Залучення громадян до участі в утриманні та збереженні житла.
- Формування ринкових відносин на ринку нерухомості.

Завдання на 2009 рік:

- Створення сприятливих умов для громадян міста для реалізації ними права на приватизацію житла.
- Інформування населення міста про доповнення і зміни в законодавстві з питань приватизації державного житлового фонду.

Передача в оренду комунального майна.

Законом України «Про оренду державного і комунального майна» визначені основні положення і вимоги, відповідно до яких розроблена і затверджена Методика розрахунку і порядок використання платні за оренду комунального майна, якій встановлені диференційовані орендні ставки за користування цілісними майновими комплексами комунальних підприємств, нерухомим і іншим окремим індивідуально певним майном. Управлінням економіки, ринкових відносин та інвестицій розроблений Порядок передачі в оренду комунального майна, що належить територіальній громаді м. Алчевська, регулюючий відносини між Орендарями і Орендодавцями.

За 11 місяців поточного року в оренду передано 356 об'єктів комунальної власності. Від здачі об'єктів в оренду одержаний дохід у вигляді орендної платні на суму 3340,27 тис. грн., зокрема:

- УЕРВІ – 2426,44 тис. грн.
- Управління освіти - 246,62 тис. грн.
- відділ охорони здоров'я – 120,18 тис. грн.
- КП «АЖЕО» - 547,03 тис. грн.

Основні проблеми в 2008 році:

- Незадовільний стан комунального майна, що пропонується в оренду.
- Тривалість процедури стягнення заборгованості по орендній платні;
- Порушення орендарями умов договорів оренди майна, зокрема самовільне переобладнання приміщень

Цілі і завдання на 2009 р.

- Підвищення ефективності використання комунального майна.
- Збільшення надходжень до місцевого бюджету грошових коштів.
- Створення об'єктів на базі нежилих приміщень і передача їх в оренду.
- Створення конкурентного середовища при передачі в оренду комунального майна.
  - Здійснення контролю за надходженням грошових коштів від оренди комунального майна.

Критерії досягнення:

- здійснення ремонту об'єктів комунальної власності;
- фінансування витрат, пов'язаних з ремонтом об'єктів комунальної власності;
- контроль за виконанням умов договорів оренди.

Плановане надходження грошових коштів до місцевого бюджету від передачі комунального майна в оренду в 2009 році - 2776,80 тис. грн.

Фінансування витрат, пов'язаних з підготовкою об'єктів для висновку договорів оренди проводиться за рахунок коштів Управління економіки, ринкових відносин і інвестицій.

Очікувана сума витрат на підготовку об'єктів для передачі оренди в 2009 році складе 49,00 тис. грн.

4.2. Підприємництво та регуляторна політика

Розвиток ринкових відносин передбачає активізацію діяльності нових структур, здатних швидко реагувати на зміни фінансово-економічних умов, нарощувати виробництво продукції, товарів та послуг, забезпечувати швидке відшкодування витрат, створювати робочі місця, оперативно реагувати на зміни споживчого попиту. Всім цим вимогам відповідають суб'єкти малого бізнесу. З ціллю підтримки малого підприємництва у місті щорічно розробляється відповідна програма. Рішенням міської ради від 06.03.08. № 29/3 затверджена Програма розвитку та підтримки малого підприємництва міста на 2008-2009 роки.

Розроблення Програми здійснено відповідно до стратегічних пріоритетів розвитку міста, з урахуванням положень Законів України “Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні”, „Про державну підтримку малого підприємництва”, “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, указів Президента України, інших законодавчих, програмних та нормативно-правових документів щодо регулювання та розвитку підприємництва/

На сьогоднішній день консультативну, правову та фінансову допомогу підприємцям в місті надають 35 об'єктів інфраструктури підтримки малого підприємництва, а саме: 3 страхові організації, 4 аудиторські фірми, 7 кредитних спілок, 21 банк. Банки та кредитні спілки надають кредити суб'єктам підприємництва. За 9 міс. 2008 року їх надано на суму 95,7 млн.грн.

У місті діє 2 громадські організації підприємців, які здійснюють захист прав підприємців та проводять відповідну роз'яснювальну роботу, це – Алчевська профспілка робітників малого та середнього бізнесу „Єднання” та Алчевська спілка підприємців.

На виконання Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” виконавчими органами міської ради щорічно складаються плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів. Рішенням міської ради від 29.11.07. № 24/7 затверджений план на 2008 рік, протягом року були розроблені та затверджені 15 регуляторних актів.

У 2008 році реалізація єдиної державної регуляторної політики здійснювалась у напрямках формування нормативно-правової бази у сфері підприємництва, перегляду чинних нормативних актів на відповідність вимогам ринкових відносин, забезпечення дотримання процедур підготовки проектів регуляторних актів.

На виконання Резолюції учасників форуму „Влада і бізнес – партнери” розпорядженням міського голови від 17.03.08. № 64 затверджений оновлений склад робочої групи з перегляду регуляторних актів. Засідання робочої групи проведено 24.04.08. У ході засідання був переглянутий 21 регуляторний акт місцевого рівня та 1 регуляторний акт центрального рівня. Підготовлені експертні висновки по кожному регуляторному акту на предмет їх відповідності Закону України „Про

засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” та іншим законам України. Прийняті відповідні рішення щодо скасування та внесення змін по трьом регуляторним актам з питань регулювання земельних відносин.

З травня 2005 року у місті працює Єдиний дозвільний офіс, який здійснює 14 дозвільних процедур. За станом на 01.01.09. до Офісу з питань видачі документів дозвільного характеру звернулося 247 заявників, видано 227 документів. Окрім цього, адміністратор консулює відвідувачів Офісу на предмет оформлення документів, порядку проходження дозвільних процедур. Всього з початку 2008 року надано 469 консультацій.

Протягом 2008 року в місті були організовані та проведені за участю суб’єктів підприємництва наступні заходи:

- засідання за «круглим столом» з питань: „Участь представників бізнесу в демократичних процесах на місцевому рівні” за підтримкою Луганської обласної громадської організації „Бізнес-клуб „Європейський вибір”; „Супроводження реалізації інвестиційних проектів” за участю Головного управління економіки облдержадміністрації, Представництва держкомітету регуляторної політики та підприємництва, управління земельних ресурсів в Луганській області та «круглий стіл» на базі ДонДТУ між представниками бізнес-структур міста та делегацією із Туреччини;

- семінари на теми: „Активізація продаж у роздрібній торгівлі” за підтримкою Регіонального фонду розвитку підприємництва та „Стратегічний менеджмент в умовах кризи” за підтримкою Регіонального фонду розвитку підприємництва.

В місті функціонує Консультативна рада з малого та середнього бізнесу. З початку року проведено 4 засідання ради, де були розглянуті питання:

- - про хід виконання міської Програми розвитку та підтримки малого підприємництва за 2007 рік; розробка та обговорення проекту відповідної програми на 2008-2009 роки;
- - обговорення 5 проектів регуляторних актів;
- - про участь підприємців у вирішенні проблем соціально-економічного розвитку міста,
- - про участь СПД у благодійній акції „Подаруй вікно школі”,
- - щодо підготовки до відзначення Дня підприємця.

Одним з критеріїв оцінки ефективності міської Програми розвитку малого підприємництва є створення сприятливих умов для залучення населення до зайняття підприємницькою діяльністю. І це, насамперед, стосується незахищених категорій, неконкурентних на ринку праці (інвалідів, жінок, звільнених у запас військовослужбовців, молоді). Алчевський міський центр зайнятості веде активну роз’яснювальну роботу, консулювання безробітних про можливість їх перепідготовки і навчання новим спеціальностям, надає фінансову підтримку підприємству.

За 9 міс. 2008 року одноразову виплату по безробіттю для організації підприємницької діяльності отримала 61 особа у сумі 363,5 тис.грн., 43 особи працевлаштовані на дотаційні місця з виділенням дотацій на суму 468 тис. грн. за

рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Для формування мотивованої основи для зайняття підприємництвом службою зайнятості протягом 9 міс. 2008 року проведено 6 семінарів по виявленню підприємницьких якостей та 12 інформаційних семінарів, надано 70 профдіагностичних консультацій. Проводилася робота по сприянню у працевлаштуванні молоді та її професійному навчанню. З початку 2008 року працевлаштовано 1010 осіб молодого віку, з них 27 - одержали одноразову допомогу, 27 – працевлаштовані на дотаційні місця, 25 осіб після закінчення навчання з курсу „Підприємець-початківець” розпочали свою справу.

Інформаційна підтримка підприємництву надається з боку Алчевської ОДПІ. За 9 міс. 2008 року податковою службою проведені наступні заходи: надано 566 консультації, проведено 53 лекції, 11 прес-конференцій, 27 семінарів, 38 „гарячих ліній”, 28 „круглих столів”, надруковані публікації у пресі, а також відбулися виступи по радіо і телебаченню.

Суб'єктам підприємництва передаються в оренду та у власність нежилі приміщення для здійснення підприємницької діяльності. Так, за 9 міс. 2008 року передано в оренду та у власність 54 об'єкти загальною площею 4571,7 кв.м. Перелік нежилых приміщень розміщується на сайті Алчевської міської ради та на інформаційних стендах Єдиного дозвільного офісу для відома СПД. Згідно з рішенням міської ради від 23.08.07. № 21/7 для товаровиробників знижена орендна ставка за використання комунального майна з 15 до 6 відсотків.

Також, місцевим товаровиробникам оказується сприяння у виділенні земельних ділянок під будівництво об'єктів господарювання. На підставі результатів аналізу дислокації діючої мережі об'єктів торгівлі та сфери послуг підприємцям даються рекомендації щодо розміщення нових об'єктів даної сфери. З метою розвитку віддалених від центру міста районів передбачені мінімальні ставки єдиного податку і торгового патенту для СПД, працюючих у цих районах.

Підприємці міста залучаються до участі у тендерних торгах. За 9 міс. 2008 року проведена 101 процедура закупівель на суму 31,6 млн.грн.

Проводиться робота щодо залучення СПД до участі у виставкових заходах, форумах, семінарах, які проводяться на місцевому, регіональному та міжнародному рівнях.

У 2008 році ПП „Алчевська промислова компанія” та ТОВ Будівельна компанія „Укрмоноліт” приймали участь в регіональному конкурсі „100 кращих товарів року”, на якому продукція підприємств – блоки бетонні стінові була відмічена, як краща. Підприємства нагороджені дипломами фіналістів конкурсу.

ПП „Проком” приймало участь у Всеукраїнському будівельному форумі та нагороджено дипломом за просування високоякісних товарів та послуг на ринок України.

14.09.07. відбувся ярмарок, присвячений Дню міста, у якому приймали участь місцеві товаровиробники та запрошені з регіонів області. Також, 06.09.08. у місті були проведені урочисті заходи з нагоди Дня підприємця. Всього у 2008 році за участю місцевих товаровиробників було проведено 10 ярмарок.

Щорічно кращі підприємці, які приймають активну участь у соціально-економічному житті міста, нагороджуються грамотами виконавчого комітету Алчевської міської ради з нагоди Дня підприємця. У 2008 році представлені на нагородження 7 СПД.

Питання розвитку підприємництва широко освітлюються у ЗМІ. Так, в Алчевській міській громадсько-політичній газеті „Огні” були надруковані статті з питань підтримки підприємництва на місцевому рівні та матеріали, присвячені Дню підприємця.

У зв'язку з тим, що в умовах фінансової кризи малий бізнес є найбільш вразливим та незахищеним, а також з метою упередження згорання бізнесу та вивільнення працівників, міською радою була зупинена дія рішення про відрахування до міського бюджету 5% від вартості будівництва.

За станом на 01.01.08. мале підприємництво міста представлене 5227 діючими суб'єктами підприємницької діяльності, із них:

- 847 малих підприємств;
- 4380 фізичних осіб-підприємців.

У малому бізнесі зайнято 9866 осіб, з них:

- працюючі на малих підприємствах – 3686 осіб;
- фізичні особи-підприємці – 4380 осіб;
- наймані фізичними особами-підприємцями – 1800 осіб.

Рівень зайнятості у малому бізнесі складає 18,8 % до загальної кількості працюючих.

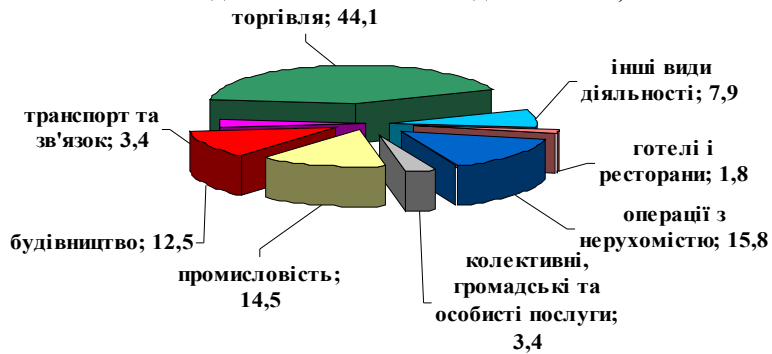
За станом на 01.01.08. в місті діяло 847 малих підприємств, що складає 7,6 % від їх загальної кількості по області. Темп зростання кількості малих підприємств до 2006 року склав 105,6 % (по області – 104,7 %).

Із розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення в місті припадає 73 малих підприємства.

<i>Показник</i>	<i>2007 р. (факт)</i>	<i>2008 р. (очікуване)</i>	<i>2009 р. (прогноз)</i>
Кількість діючих малих підприємств, од.	847	860	890
Кількість працівників, зайнятих на малих підприємствах, тис. осіб	3,7	3,9	4,1
Кількість зареєстрованих фізичних осіб – СПД, тис. осіб	4,4	4,7	5,1
Кількість створених нових робочих місць за рахунок малого підприємництва, од.	860	1000	1150
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника малих підприємств, грн.	683	770	925
Надходження до бюджету міста від діяльності малого підприємництва, млн.грн.	13,7	13,9	14,2

Структура діючих малих підприємств за основними видами економічної діяльності представлена діаграмою.

Структура діючих малих підприємств за основними видами економічної діяльності, %

Постійно зростає середньомісячна заробітна плата найманих працівників малих підприємств. У 2007 році цей показник склав 683 грн (по області – 631 грн.).

У 2007 році малими підприємствами міста реалізовано продукції на суму 284,6 млн.грн., що складає 8 % до обласного показника. Найбільший обсяг реалізованої продукції відбувся у сфері торгівлі – 146,2 млн.грн. (51,4 % із загального обсягу), будівництві – 40,4 млн.грн. (14,2 %), промисловості – 39,0 млн.грн. (13,7 %).

Питома вага прибуткових підприємств становила 30 %. Найбільший прибуток отримали підприємства сфери охорони здоров'я (сума прибутку склала 710,2 тис.грн.). Найбільші збитки отримали підприємства промисловості (- 12959,3 тис.грн.).

В місті спостерігається стабільне зростання кількості зареєстрованих фізичних осіб-підприємців. Станом на 01.01.08. в місті було зареєстровано 4380 фізичних осіб-підприємців, що на 8 % більше, ніж у 2006 році..

Основні проблеми сфери малого підприємництва

- - високе податкове навантаження,
- - недосконала дозвільна система,
- - низький рівень впровадження інновацій,
- - недостатнє ресурсне забезпечення,
- - не вирішення на законодавчому рівні окремих питань стосовно земельних відносин.

Основні цілі міської політики у сфері малого підприємництва на 2009 рік

Подальше створення цілісної та ефективної системи підтримки малого підприємництва в місті буде здійснюватися шляхом реалізації :

- ***Стратегічного плану економічного розвитку міста на 2008-2012 року, затвердженого рішенням міської ради від 29.05.08. № 32/2***, одним з розділів якого є – Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу. Особлива увага у цьому напрямку буде направлена на створення умов для залучення іноземних інвестицій та підвищення інноваційного рівня виробництва. Реалізація заходів Стратегічного плану дозволить створити у місті сприятливий бізнес-клімат для розвитку існуючих підприємств та створенню нових.

- *Програми розвитку та підтримки малого підприємництва міста на 2008-2009 роки, затвердженої рішенням міської ради від 06.03.08. № 29*, головна мета якої полягає у формуванні сприятливого бізнес-середовища в місті для започаткування і розвитку малого підприємництва, підвищення конкурентоздатності діючих підприємств засобом:

- створення сприятливих умов для створення нових малих підприємств та залучення інвестицій.
- створення сприятливих умов для розвитку діючих підприємств, підвищення їх конкурентоздатності, розвитку вільної конкуренції в місті.
- розвитку сучасної інфраструктури підтримки бізнесу.
- розвитку людського та соціального потенціалу шляхом впровадження сучасних програм перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

Основні завдання і заходи міської політики у сфері малого підприємництва на 2009 рік

- визначені у Програмі розвитку та підтримки малого підприємництва:

I. Впорядкування нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності:

- *вдосконалення регуляторного середовища для суб'єктів підприємницької діяльності:*

- забезпечення здійснення державної регуляторної політики;
- забезпечення ефективної роботи Єдиного дозвільного офісу міста;
- підвищення ефективності роботи Консультативної ради з малого та середнього бізнесу.

II. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка малого підприємництва:

- забезпечення фінансової підтримки суб'єктів підприємницької діяльності;
- фінансова підтримка незайнятого населення у започаткуванні власної справи;
- створення умов для спрощеного доступу підприємців до інформації про фінансово-кредитні установи міста;
- кредитування суб'єктів малого підприємництва банківськими установами та кредитними спілками;
- формування інвестиційного портрету міста.

III. Ресурсна та інформаційна підтримка малого підприємництва:

- подальше оновлення банку даних реєстру нежилых вільних приміщень державної та комунальної власності;
- створення умов для залучення СМП у місцевих замовленнях щодо виконання робіт та надання послуг за бюджетні кошти;
- відзначення Дня підприємця;
- проведення виставок та ярмарок на місцевому рівні за участю СМП;
- сприяння участі СМП міста у національних, регіональних та міжнародних виставкових заходах та форумах;
- навчання СМП з питань оподаткування і права;
- широке використання Інтернет-мережі для інформування та консультування підприємців.

IV. Підвищення кваліфікації кадрів у сфері малого підприємництва:

- запровадження професійного навчання незайнятого населення з орієнтацією на підприємницьку діяльність;

- налагодження системи взаємодії служби зайнятості і зацікавлених підприємницьких структур в питаннях формування кадрового потенціалу підприємництва міста;
  - виховання ділових якостей у школярів, молоді, безробітних громадян, проведення пропагандистської роботи щодо популяризації підприємницької діяльності;
  - підвищення рівня підготовки управлінських кадрів у рамках Програми „Українська ініціатива”.
- Стратегічного плану економічного розвитку міста:
    - інвентаризація об'єктів міської інфраструктури та удосконалення її з ціллю залучення інвестора на територію міста,
    - удосконалення системи надання якісних послуг виконавчими органами міської ради бізнесовим структурам та потенційним інвесторам,
    - розробка та впровадження механізму стимулювання місцевого товаровиробника шляхом проведення необхідних досліджень та впровадження інновацій,
    - організація участі міста в регіональних та всеукраїнських виставках-ярмарках,
    - розробка PR- компанії з метою формування позитивного іміджу міста,
    - видання довідкової літератури, каталогів бізнесу, збірників про місто,
    - проведення моніторингу попиту та пропозиції на ринку праці,
    - розробка та впровадження системи навчання підприємництву,
    - розробка та впровадження програми розвитку інтересу до підприємництва серед молоді,
    - сприяння активній та ефективній роботі бізнес-асоціацій міста.

Пріоритетними напрямками в розвитку галузей малого підприємництва на 2009 рік будуть:

- виробництво товарів широкого споживання, продуктів харчування, розвиток сфери послуг для населення;
- виробництво будівельних матеріалів, будівництво (реконструкція) об'єктів господарського і громадського призначення;
- діяльність, спрямована на вирішення екологічних проблем, у тому числі переробка відходів виробництва.

Кількісні критерії реалізації цілей

- збільшення кількості суб'єктів малого підприємництва (юридичних та фізичних осіб) – на 360 одиниць, в тому числі малих підприємств – на 30 одиниць, фізичних осіб-підприємців – на 330 осіб;
- збільшення у 2009 році кількості малих підприємств на 10 тис. осіб наявного населення до 78 одиниць;
- збільшення у 2009 році питомої ваги, виробленої малими підприємствами продукції (робіт послуг) в економіці міста до 2 % ;
- забезпечення частки надходжень до бюджету міста від діяльності малого підприємництва осіб до 20 %;
- створення у 2009 році суб'єктами малого підприємництва 1150 нових робочих місць.

Фінансове забезпечення на 2009 рік

Фінансове забезпечення Програми буде здійснюватися за рахунок коштів міського бюджету, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

На реалізацію заходів Програми передбачається залучити 795,5 тис. грн., у тому числі 15,5 тис. грн. коштів міського бюджету, 680 тис. грн. коштів Фонду соціального страхування на випадок безробіття.

Фінансове забезпечення Стратегічного плану економічного розвитку міста (Розділ „Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу”) буде здійснюватися за рахунок коштів міського бюджету в сумі 85 тис. грн.

4.3. Ринок споживчих товарів та послуг

Діяльність галузі торговельного та побутового обслуговування в місті здійснюється відповідно до вимог Законів України: „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, „Про захист прав споживачів”; Постанови Кабінету Міністрів України від 15.06.06 № 833 „Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення” та інших нормативно-правових актів.

На сьогодні структура підприємств торгівлі міста є системою з 890 об'єктів, зокрема 500 магазинів з торговельною площею 46,6 тис. кв. м, 187 кіосків, 140 об'єктів ресторанного господарства, 54 оптово-роздрібних склади, 10 автозаправних станцій, 3 ринка. За останні п'ять років мережа об'єктів торгівлі збільшилася на 25,1 % або 140 об'єктів, в 2008 році приріст мережі склав 38 об'єктів або 5,8 %.

Динаміка розвитку об'єктів торгівлі, ресторанного господарства

Роки	Об'єкти роздрібної торгівлі, од.	Темп росту, %	Об'єкти ресторанного господарства, од.	Темп росту, %
2003	524		124	
2004	557	106,3	131	105,6
2005	580	104,1	146	111,4
2006	613	105,7	144	98,6
2007	659	107,5	139	96,5
2008 (на 01.10.08)	697	105,8	140	100,7

За 2008 рік одержали дозволи на розміщення: магазини "Цитрон" (продовольчі товари), "Строительный" (будівельні матеріали), "Новосел" (інструменти), "Флеш" (комп'ютерні диски, CD диски), "Буаль" (тканини, білизна), "Євро топ" (взуття), "Борт" (побутова техніка), "28-88" (взуття, одяг), "Доктор Авто Плюс" (автотовари), "Золотая стрекоза" (одяг); кафе "Металург" на 40 пос. місць, бар "Челентано" весільний салон "Блеск", туристичне агентство, салон стільникового зв'язку, станція технічного обслуговування автомобілів, автомийки, оздоровчий комплекс "Эгоистка", сауна, готель "Спорт", агентство

нерухомості "Жилье-сервис" тощо. Одержали подальший розвиток торговельні підприємства підвищеної комфортності «Парус», «Абсолют», «Столиця», «Престиж», «Айсберг», „Коммунарец”.

Відкриття нових об'єктів торгівлі дозволило створити нові робочі місця: у 2007 році - 326 нових робочих місць, в 2008 році –391.

Показники забезпеченості населення міста торговельною площею свідчать про самодостатність торговельної мережі і необхідності підвищення ефективності використання діючої мережі, вдосконалення структури торговельних площ на основі реконструкції і зміни спеціалізації магазинів, розвитку і вдосконалення прогресивних форм торгівлі.

Забезпеченість торговельними площами перевищує норматив розвитку торговельної мережі на 9,9 тис. кв.м або 27,0 % (по нормативу- 36,7 тис.кв.м, фактично – 46,6 тис.кв.м), що дозволяє витрати часу покупців на пошук і придбання товарів звести до мінімуму.

У цілому по Луганській області показник забезпеченості торговельними площами на 1 тис. мешканців складає 348,9 кв.м, (для міст) в м. Алчевську – цей показник склав 406,3 кв.м при нормативі 316 кв.м.

Одним з показників, які характеризують ефективність розвитку торговельної мережі, і визначає рейтингове положення міста серед міст області, є показник товарообігу на душу населення.

За 9 місяців 2008 року показник об'єму товарообігу на душу населення склав 2568,3 грн. , що вище середнього показника по області на 7,6 % (по області – 2385,8 грн.).

Послуги ресторанного господарства населенню міста надають 140 об'єктів на 8919 посадочних місця. В місті функціонує достатня мережа загальнодоступних підприємств. У зв'язку з тим, що фактична забезпеченість мережею цих підприємств з розрахунку на 1 тис.чол. перевищує нормативну на 18,3 % діючим об'єктам ресторанного господарства доводиться постійно працювати над розширенням якості запропонованих страв, над поліпшенням культури обслуговування, підвищенням комфортності умов перебування в закладі.

В місті функціонує 398 об'єктів побутового обслуговування, з них 77 належать юридичним особам (19,3 % від загального числа об'єктів) і 321 – фізичним особам, що свідчить про подальшу тенденцію зменшення СГД – юридичних осіб.

Аналіз кількісного складу об'єктів сфери послуг за період 2004-2008 років свідчить про постійне їх зростання - якщо в 2004 році забезпеченість об'єктами побутового обслуговування на 10,0 тис. мешканців складала 25 об'єктів, в 2007 році – 32, в 2008 році – 35.

Роки	Забезпеченість об'єктами на 10,0 тис.мешканців	Темп зростання, %
2004	25	
2005	27	108,0
2006	30	111,1
2007	32	106,7
2008 (на 01.10.08)	35	109,4

Показник забезпеченості об'єктами побутового обслуговування на 10,0 тис.чол. в 2008 році на 21 од. або на 150,0 % вище середнього показника по області в цілому (14 од.).

У сфері побутового обслуговування створено 1058 робочих місць, зокрема в 2008 році було створено додатково 108 робочих місць.

Найбільший розвиток одержали перукарські і косметичні салони (46 од.), фотосалони (27 од.), ремонт і пошиття взуття (22 од.), ремонт і технічне обслуговування транспортних засобів (36 од.), ремонт і індивідуальне пошиття швейних, хутряних і шкіряних виробів, головних уборів (25 од.), ремонт та виготовлення меблів (21 од.), ремонт годинників (11 од.) і ін.

Поряд з традиційними побутовими послугами у 2008 році отримали розвиток і нові: медичні, послуги із забезпечення фізичного комфорту (солярії, кабінети масажу та оздоровлення), сервісні послуги вдома і елітні послуги з виготовлення меблів, ремонту і будівництва житла, дач, інформаційно-маркетингові, музично-розважальні послуги, шлюбні агентства і бюро по працевлаштуванню, оцінка майна і операції з нерухомістю, ломбарди, сервісні центри по ремонту електропобутових товарів і мобільних телефонів, ксерокопіювання, чищення і реставрація ковдр і подушок і ін.

Розвиток і поліпшення інфраструктури послуг, зростання грошових доходів населення дозволило за 11 місяців 2008 року забезпечити приріст об'ємів реалізованих послуг порівняно з аналогічним періодом минулого року у розмірі 55,4 % в порівняних цінах при 22,9 % в цілому по Луганській області.

З суб'єктами господарської діяльності, що працюють у сфері послуг, постійно проводиться роз'яснювальна робота з питання розширення переліку послуг з обслуговування соціально-незахищених верств населення.

У місті здійснюється системна робота по виявленню стихійно діючих об'єктів торгівлі та сфери послуг з подальшою видачею документів на право розміщення цих об'єктів. Робота Єдиного дозвільного офісу дозволила суб'єктам підприємництва впорядкувати процедуру і скоротити терміни отримання дозвільних документів.

На основі результатів аналізу дислокації діючих об'єктів торгівлі і сфери послуг, нормативних показників забезпеченості мережею суб'єктам господарської діяльності даються рекомендації в частині доцільності розміщення того або іншого об'єкту в місті, його спеціалізації.

Проблеми в галузі торговельного та побутового обслуговування пов'язані з нерегульованістю чинного законодавства.

Більше ніж 70,0 % суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері торгівлі і послуг, є фізичними особами. Органи статистики ведуть облік даних про обсяги товарообігу і реалізованих послуг тільки відносно юридичних осіб. В результаті йде перекручення звітних даних.

До теперішнього часу не вирішене питання щодо законних підстав для видачі дозволів на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг, об'єктів грального бізнесу. В результаті частина суб'єктів господарювання здійснюють свою діяльність не легітимно.

<p>Головною метою є поліпшення торговельного і побутового обслуговування населення на основі розвитку пріоритетних напрямків галузі, збалансованого формування споживчого ринку</p>
--

Завдання на 2009 рік:

- впровадження прогресивних методів продажу товарів, вдосконалення системи товаропостачання торговельної мережі, раціонального розміщення мережі об'єктів торгівлі відповідно до нормативів розвитку торговельної мережі; вдосконалення структури торговельних площ на основі реконструкції та зміни спеціалізації магазинів.

- забезпечення насичення торговельної мережі товарами відповідно до попиту населення шляхом залучення в товарообіг за рахунок місцевих товаровиробників малого і середнього бізнесу не менше 45 млн.грн.; популяризації товарів вітчизняних товаровиробників і збільшення реалізації їх продукції при проведенні ярмарків і виставок-продажу.

- створення умов для роботи і підтримка підприємств малого і середнього бізнесу через підготовку пропозицій щодо встановлення розмірів ставок єдиного та фіксованого податків, ринкового збору.

- сприяння створенню нових підприємств з виробництва товарів народного споживання;

- вдосконалення інфраструктури сфери побутового обслуговування, розширення переліку послуг, що надаються.

- посилення контролю щодо якості продукції, що реалізується на споживчому ринку міста.

Виконання прогнозних показників на 2009 рік планується забезпечити за рахунок реальних доходів населення, зростання торговельної мережі на 10 об'єктів і використання внутрішніх резервів при урахуванні наслідків фінансово-економічної кризи:

- загальний обсяг роздрібного товарообігу підприємств юридичних осіб (з урахуванням ресторанного господарства) планується досягти у розмірі 401,5 млн.грн., що складе 95,4 % у порівняних цінах до 2008 року;

- обсяг обігу роздрібної торгівлі (з урахуванням товарообігу як юридичних так і фізичних осіб) планується досягти у розмірі 830,0 млн.грн., що складе 95,3% у порівняних цінах до 2008 року. При цьому середньомісячний обсяг роздрібного товарообігу на 1 особу складе 606,7 грн.;

- обсяг обігу ресторанного господарства планується досягти у розмірі 27 млн.грн., що складе 98,6 % у порівняних цінах до 2008 року, забезпеченість населення в мережі підприємств ресторанного господарства на 1000 осіб (загальнодоступні заклади) складе 34 од.;

- обсяг реалізованих послуг планується досягти у розмірі 224 млн.грн., - 97,4% у порівняних цінах до 2008 року;

- надходження ринкового збору плануються у розмірі 2470 тис.грн. або 104,8% до досягнутого рівня у 2008 році.

5. Механізми регулювання

5.1. Управління об'єктами комунальної власності

За станом на 01.01.09 у власності територіальної громади м. Алчевська знаходиться 92 підприємства і установа, зокрема:

- 26 госпрозрахункових комунальних підприємств;
- 8 установ охорони здоров'я;
- 49 освітніх установ;
- 4 установи соціальних служб;
- 5 установ культури.

Загальна вартість основних фондів складає – 2120687,1 тис. грн., зокрема:

• 1967546,5 тис. грн. – перебуває на балансах підприємств житлово-комунального господарства, з яких 1786726,5 тис. грн. складає вартість житлового фонду;

- 7024,6 тис. грн. у віданні будівельних підприємств;
- 1227,0 тис. грн. на підприємствах торгівлі і громадського харчування;
- 29581,4 тис. грн. в установах охорони здоров'я;
- 71291,7 тис. грн. в установах освіти;
- 44015,9 тис. грн. інші підприємства, відділи, управління.

Знос основних фондів складає від 30 % до 97%. В розрізі галузей цей показник виглядає так:

1. По підприємствах ЖКХ знос складає:

- КП «АЖЕО» - 58,8%
- КП «АПУВКХ» - 69,8%
- КТП «Алчевськтеплокоммуненерго» - 48,7%.

2. По підприємствах будівельної галузі – 72,6%

3. Торгівля і громадське харчування – 55,1%.

Списано основних фондів – 1046,8 тис. грн.

У 2008 році завершена ліквідація і знятий з державного реєстру КОП «Алчевськплодоощторг».

Відповідно до Закону України «Про передачу об'єктів права державної і комунальної власності», Положенням про порядок передачі об'єктів права державної власності, затвердженого Ухвалою КМУ від 21 09.98 № 1482, «Положенням про порядок управління об'єктами комунальної власності територіальної громади р. Алчевська», затвердженого рішенням Алчевського міської ради від 26.04.07 № 17/15., УЕРВІ організовується передача об'єктів з державної і інших форм власності в комунальну власність територіальної громади р. Алчевська.

Основні проблеми в 2008 році:

• більшість об'єктів комунальної сфери, що забезпечують життєдіяльність міста, знаходиться в незадовільному стані і вимагає істотних капітальних вкладень для підтримки їх функціонування.

Основна мета політики управління комунальним майном – збільшення доходів бюджету на основі ефективного управління власністю, залучення максимальної кількості об'єктів міської власності в процес вдосконалення управління.

Завдання на 2009 рік:

- сприяння підвищенню ефективності діяльності підприємств комунальної форми власності;
- відновлення і ефективне використання основних фондів.

Критерії досягнення: удосконалення процедури управління об'єктами комунальної власності і підвищення ефективності управління комунальним майном в рамках чинного законодавства.

5.2. Інвестиційна діяльність

Досягнення стабільного соціально-економічного розвитку міста потребує подальшого нарощування інвестиційних ресурсів, оптимізації напрямків їх вкладення та ефективного використання. З ціллю розвитку у місті інвестиційної діяльності розроблена Програма інвестиційно-інноваційної діяльності міста на 2007-2008 роки, яка затверджена рішенням міської ради від 26.04.07. № 17/12.

Розроблення Програми здійснено відповідно до пріоритетів розвитку міста, з урахуванням положень Законів України „Про інвестиційну діяльність”, „Про інноваційну діяльність”, „Про режим іноземного інвестування”, постанови КМУ від 28.12.04. № 1801 „Про затвердження Програми розвитку інвестиційної діяльності на 2005-2010 роки”, розпорядження КМУ від 18.12.03. № 779-р „Деякі питання оцінювання роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо залучення інвестицій, здійснення заходів щодо поліпшення інвестиційного клімату, проведення моніторингу умов інвестиційної діяльності та стан роботи із зверненнями інвесторів”.

З квітня 2007 року функціонує робоча група з розгляду інвестиційних проектів та бізнес-планів, розроблених суб'єктами господарювання міста, в яку входять представники підприємств житлово-комунального господарства міста та Донбаського державного технічного університету (ДонДТУ). Підприємствами ЖКГ міста були розроблені наступні бізнес-плани:

- „Залучення інвестиційних засобів на капітальний ремонт будівель і споруд, а також впорядкування прибудинкових територій” (комунальне підприємство „Алчевське житлово-експлуатаційне об'єднання”);
- „Придбання пасажирського рухомого складу (тролейбусів) для перевезення пасажирів в м. Алчевську” (комунальне підприємство „Алчевськпастрас”);
- „Диспетчеризація управління і контролю електричних мереж зовнішнього освітлення міста” (комунальне підприємство електричних мереж зовнішнього освітлення „Алчевське міськсвітло”);
- „Механізація капітального ремонту покриттів доріг з використанням гідрофіцированого колісного асфальтоукладальника АСФ-К-2-02 з однією

провідною віссю” (комунальне підприємство „Алчевська шляхово-експлуатаційна дільниця”),

які представлені на розгляд робочої групи та надані до облгосадміністрації для розповсюдження серед зацікавлених інвесторів. На даний час КТП „АТКЕ” спільно з представником ДонДТУ розроблений бізнес-план, який направлений на оптимізацію системи теплопостачання м. Алчевська – „Програма реконструкції і ремонту теплових пунктів м.Алчевська на 2008-2023 роки”.

Сформований інвестиційний портфель міста в який увійшли крім вищезазначених бізнес-планів також анкети інвестиційних пропозицій приватних підприємств та інвестиційних пропозицій ДонДТУ, наприклад: „Регульований електропривод змінного струму вентиляторів, насосів і компресорів”, „Розробка проектних пропозицій щодо реконструкції фасадів громадських будівель з метою зменшення теплових витрат на їх експлуатацію в опалювальний сезон”, „Розробка установки для зниження жорсткості води шляхом її омагнічення”, які є енергозберігаючими та можуть бути впроваджені і на підприємствах ЖКГ міста.

Крім того, розміщуються оголошення в ЗМІ та на сайті Алчевської міської ради про представлення інвестиційних пропозицій для поповнення інвестиційного портфелю міста.

Проводяться інформаційно-консультативні заходи із забезпечення виконання Програми: оновлюється база даних вільних приміщень комунальної власності з метою поширення інформації серед суб’єктів підприємництва та потенційних інвесторів, надаються консультативні послуги заявникам проектів та програм, проводиться сприяння участі підприємств міста в економічних бізнес-форумах, конференціях, семінарах, виставкових заходах, що надає можливість пошуку потенційних інвесторів, просуненню продукції місцевих товаровиробників на нові ринки збуту, розширенню співробітництва в різних галузях господарювання. На сайті Алчевської міської ради (розділ „Підтримка підприємництва”) розміщена методична інформація щодо розробки бізнес-планів та інвестиційних проектів та умови кредитування міжнародними кредитними установами наданих інвестиційних проектів.

Проводилася робота з підготовки та виготовленню інформаційно-довідкових та рекламних матеріалів: каталогів, стендів, буклетів про місто, які були презентовані на виставці, присвяченій 70-річчю Луганській області.

Підготовлений Інформаційний бюлетень міста, який був презентований делегації з Туреччини під час проведення „круглого столу” з запрошенням міських бізнес-структур.

Велике значення для розвитку міста мало виконання програм за участю Корпорації „ІСД” в рамках Угоди про соціально-економічне партнерство. З 2006 року фінансові вкладення Корпорації і містоутворюючих підприємств в розвиток соціальної сфери і житлово-комунального господарства міста склали більше 50 млн.грн.

У 2008 році освоєно капітальних інвестицій у сумі майже 2900 млн.грн., що складає 67,5 % до результатів 2007 року. Зниження загального обсягу капітальних інвестицій відбулося за рахунок зниження освоєння інвестицій на містоутворюючих підприємствах. Причиною цього є скорочення інвестиційних програм на цих підприємствах, як слідок кризи у металургійній галузі. Прогноз освоєння капітальних інвестицій у 2009 році складатиме - 800 млн.грн. (27,6 % до очікуваних результатів 2008 року).

На 2009 рік планується будівництво установки пиловугільного палива, та будівництво кисневого блоку №8 на ВАТ „АМК” з освоєнням 680 млн.грн., на ВАТ „Алчевськкокс” заплановано введення в експлуатацію системи збору конденсату цеху уловлювання, будівництво машзалу, реконструкція установки безпилевої видачі коксу на КБ № 5,6 та інших об'єктів з освоєнням 12,5 млн.грн.

У 2008 році відділом капітального будівництва Алчевської міської ради освоєно 3,9 млн.грн. коштів міського бюджету та 19 млн.грн. коштів державного бюджету, які направлені на капітальний ремонт та реконструкцію тепломереж і котелень, та реконструкцію об'єктів соціальної сфери. У 2009 році планується освоєння 8.8 млн.грн. коштів міського бюджету.

Крім того, у 2009 році планується введення 14 т.кв.м. житла, у т.ч. власного житла – до 8,9 т.кв.м. за замовленням ТОВ „61 квартал” та індивідуальних забудовників, а також введення 112 квартирного житлового будинку загальною площею 5,1 т.кв.м. за замовленням ВАТ „Алчевськкокс”.

Основні проблеми та шляхи їх вирішення

- обмеженість фінансових ресурсів у міському бюджеті для вирішення проблемних питань житлово-комунального господарства і соціальної сфери.

На сьогоднішній день галузь житлово-комунального господарства на є привабливою для інвесторів, хоча потребує значних інвестиційних коштів. Крім того, ця галузь є енергоємною і потребує впровадження енергозберігаючих заходів та інноваційних проектів, реалізація яких надасть можливість стабілізувати тарифну політику. Тому найактуальнішим є пошук додаткових джерел фінансування для розвитку міського господарства. У зв'язку з чим, планується проводити роботу щодо розробки проектів для участі у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування для отримання фінансування з державного бюджету на реалізацію даних проектів.

- відсутність у місті ринкової інфраструктури інвестиційної діяльності (промислових парків).

Виникає необхідність диверсифікації економіки міста та залучення зовнішніх інвестицій. У зв'язку з чим, згідно із Стратегічним планом економічного розвитку міста на період 2008-2012 рр. (затвердженим рішенням міської ради від 29.05.08. № 32/2) передбачається створення у місті промислових зон. Після затвердження Генерального плану та меж міста в північно-східній частині міста планується створення промислового парку.

Головною ціллю інвестиційної політики міста є створення ефективної системи залучення інвестиційних ресурсів та спрямування їх на реалізацію пріоритетних напрямків розвитку економіки міста, відновлення інвестиційної активності суб'єктів господарювання, подальше спрямування інвестиційних ресурсів на модернізацію виробництва, розширення випуску конкурентноспроможної на внутрішньому та зовнішньому ринках продукції та послуг.

Враховуючи те, що місто має дефіцит фінансових ресурсів але разом з тим володіє промисловим потенціалом, відносно розвиненою інфраструктурою, має кваліфіковану робочу силу та вигідне географічне положення, залучення інвестицій

для досягнення стабільного соціально-економічного розвитку міста є дуже важливим, тому діяльність виконавчих органів міської ради має бути спрямована на поліпшення інвестиційного клімату, створення рівних умов для вітчизняних та іноземних інвесторів, ефективне використання інвестиційних ресурсів та оптимізацію напрямків їх вкладення.

Завдання та заходи інвестиційної політики на 2009 рік

- підвищення іміджу міста, як території, привабливої для інвестування,
- підготовка презентаційних матеріалів про місто;
- створення умов для залучення зовнішніх інвестицій, проведення
- інвентаризації земельних ділянок, створення реєстру земельних ділянок, які не використовуються і можуть бути запропоновані інвесторам;
- сприяння реалізації конкурентоспроможних інвестиційних проектів у пріоритетних напрямках економічного розвитку міста (виробництво товарів широкого споживання, будівельних матеріалів, продукції машинобудівної галузі, діяльність, спрямована на вирішення екологічних проблем міста).

Критерії досягнення цілей

Реалізація основної цілі інвестиційної політики у місті буде сприяти розвитку традиційних галузей економіки, а також залученню зовнішніх інвестицій, які не тільки забезпечать економіку фінансовими ресурсами, але й принесуть нові технології, нові ринки, нові можливості для розвитку бізнесу. Подальший розвиток отримує комунальна і соціальна інфраструктура міста.

Ресурсне забезпечення

Джерелами фінансування основних заходів інвестиційної політики міста будуть власні кошти підприємств, кошти державного та міського бюджетів, а також зовнішні інвестиції.

5.3. Закупівля продукції (товарів, робіт, послуг) для регіональних потреб

Одним з найперспективніших шляхів реалізації раціонального і ефективного використання бюджетних коштів є широке впровадження в сферу закупівель товарів, робіт і послуг, для потреб міста, бюджетних установ і комунальних підприємств єдиної структурованої системи.

Головними законодавчими актами, регулюючими сферу державних закупівель є: Ухвала Кабінету Міністрів України від 28.03.08 № 274 «Про здійснення закупівель товарів, робіт і послуг, за державні кошти», Тимчасове положення про закупівлю товарів, робіт і послуг, за державні кошти, затверджене Ухвалою Кабінету Міністрів України від 28.03.08 № 274, Наказ Мінекономіки від 04.04.08 №109 «Про освіту Консультативно методологічної ради з питань державних закупівель», Наказ Мінекономіки від 04.04.08 № 108 «Про затвердження форм документів у сфері державних закупівель», Наказ Мінекономіки від 04.04.08 № 126 «Про затвердження Порядку розгляду скарг,

поданих учасниками до моменту укладення договору про закупівлю», Наказ Мінекономіки від 15.04.08 № 128 «Про затвердження Порядку узгодження вживання процедури торгів з обмеженою участю і процедури закупівлі у одного учасника», Наказ Мінекономіки від 01.07.08 № 251 «Про здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо державних закупівель».

Ухвалення Закону України «Про визнання таким, який втратив дію Закону України «Про закупівлю товарів, робіт послуг, за державні кошти», Ухвали Кабінету Міністрів України від 28.03.08 № 274 і відповідних підзаконних актів зумовило розвиток системи державних закупівель в комунальних підприємствах міста. В основу функціонування системи встановлені такі критерії:

- прозорість;
- недискримінація і справедливість;
- сприяння розвитку конкурентного середовища;
- впровадження системи захисту вітчизняних товаровиробників.

З метою впорядкування проведення державних закупівель за бюджетні кошти і кошти комунальних підприємств, підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів, розпорядженнями міського голови від 18.10.06 № 900 і від 02.08.07 № 795 функції по координації роботи головних розпорядників бюджетних коштів, розпорядників бюджетних коштів, одержувачів бюджетних коштів, тендерних комітетів, створених в комунальних підприємствах відповідно до чинного законодавства при закупівлі за державні кошти (кошти підприємств комунальної власності) покладені на управління економіки, ринкових відносин і інвестицій.

На 10 комунальних підприємствах міста з початку 2008 року створені тендерні комітети, склад яких затверджений розпорядженнями по УЕРВІ. Комунальними підприємствами за 12 місяців 2008 року проведено 19 процедур закупівель:

Всього	Відкриті торги	Торги з обмеженою участю	Запит цінкових пропозицій
19	15	2	2

Було укладено 21 договір на суму 6038,0 тис. грн., з них за рахунок коштів місцевого бюджету 4356,4 тис. грн., коштів комунальних підприємств 1681,6 тис. грн.

Загальна сума коштів (фактичних витрат) в звітному періоді – 5785,5 тис. грн., зокрема:

- закупівля товарів – 3726,6 тис. грн.;
- закупівля робіт – 1542,1 тис. грн.;
- закупівля послуг – 516,8 тис. грн.

Основні проблеми в 2008 році:

- Збільшення ціни договору у зв'язку з інфляційними процесами, а так само сезонним подорожчанням продуктів харчування.

Ризики:

- Неврегульованість чинним законодавством питання про зміну первинної договірної ціни.

Завдання у сфері державних закупівель на 2009 рік:

- Забезпечення ефективної роботи тендерного комітету;
- Збір інформації про заплановані закупівлі і торги, які відбулися для обліку і аналізу.
- Контроль за виконанням законодавства у сфері закупівель продукції (товарів, робіт, послуг) для міських потреб.

6. Реальний сектор економіки

6.1 Промисловість

Промислова політика міста базується на актах законодавства, які визначають основні цілі, пріоритети та напрями розвитку галузей промисловості, які впливають на економіку :

- Державній програмі розвитку промисловості на 2003-2011 роки, схваленій постановою КМУ від 28.07.03. № 1174,

- Концепції державної політики у сфері управління якістю продукції (товарів, робіт, послуг), затвердженій розпорядженням КМУ від 17.08.02. № 447-р.

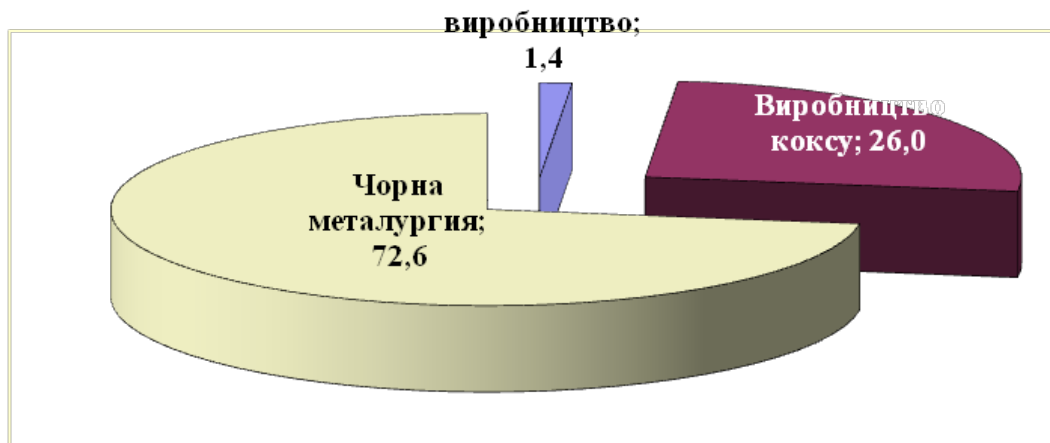
Промисловий комплекс є базою економіки міста, та займає одне з лідируючих позицій в Луганській області. Майже третя частина виробленої в області продукції приходить на підприємства Алчевська, у т.ч. 100 % агломерату, чавуну, сталі, готового прокату та коксу.

Структура промисловості міста та доля обсягів виробництва за галузями промисловості у загальному обсязі характеризується наступними даними:

- чорна металургія (72,62 %);
- виробництво коксу (26,02 %);
- виробництво будівельних матеріалів (0,28 %);
- виробництво деревини (0,004 %);
- машинобудування (0,13 %);
- легка промисловість (0,03 %);
- харчова промисловість (0,28 %);
- поліграфічна промисловість (0,006 %);
- інше виробництво (0,43 %).

Домінуючі галузі промисловості – чорна металургія та виробництво коксу, питома вага яких складає 98,6 % в загальному обсязі виробництва, на долю інших галузей приходить 1,4 %.

Структура промисловості міста
 (доля обсягів виробництва за галузями економіки у загальному обсязі,
 %)
 Інше

Чорна металургія представлена підприємствами: ВАТ „Алчевський металургійний комбінат” (основні види продукції – чавун, сталь, готовий прокат), ТОВ „Завод сталевого дробу” (сталевий дріб), УПП „Спектр” УТОГ (обробка металу).

Виробництво коксу представлено ВАТ „Алчевськкокс” (кокс доменний, сірчана кислота, сульфат амонію).

Виробництво іншої неметалевої продукції (будматеріали) - ТОВ „Алчевський карбідний завод” (вапно), ТОВ „Промбудвугілля” (асфальтобетон).

Промисловість з обробки деревини – КП „Завод будівельних матеріалів” (віконні та дверні блоки).

Машинобудування – КСП „Укренергочермет № 1” (ремонт металургійного обладнання), КСП „Донбассомнаремонт” (ремонт металургійного обладнання), ТОВ „Хімонтаж” ЛТД (ремонт металургійного обладнання).

Легка промисловість – АТЗТ „Алчевськспецодягсервіс” (робочий одяг).

Харчова промисловість – ТОВ „Гессон” (кондитерські вироби), ДП „Украгротрейд” (крупа гречана).

Поліграфічна промисловість – ВАТ „Алчевська типографія” (поліграфічна продукція).

Інше виробництво – МДПП „Гідромех” (обробка металевих відходів та лома чорних металів), ТОВ НВП „Енергосплав” (обробка металевих відходів та лома кольорових металів), ТОВ „Інтерпром” (обробка металевих відходів та лома чорних металів).

Базове підприємство металургійної галузі – містоутворююче підприємство ВАТ „Алчевський металургійний комбінат”, на якому працюють 17,7 тис.осіб, що складає 34 % від усіх зайнятих в економіці міста. Питома вага продукції підприємства в загальному обсязі реалізації промислової продукції - 75%. На комбінаті впроваджена та функціонує Система менеджменту якості. У 2007 році підприємство отримало новий Сертифікат відповідності, який розповсюджується на виробництва чавуну, сталі, слябів литих та катаних, сталевого листа і сортового прокату.

Друге велике підприємство металургійної галузі – ТОВ „Завод сталевого дробу” з чисельністю працюючих – 215 осіб та обсягом промислового виробництва

більш ніж 50 млн.грн. на рік. По якості продукції завод утримує ведучі позиції серед виробників та успішно конкурує на світовому ринку. Підприємство є єдиним виробником сталевого дробу в Україні.

Коксохімічна галузь представлена ВАТ „Алчевськкокс”, яке також є містоутворюючим підприємством. На коксохімічному заводі працює 3,6 тис.осіб – 7 % від усіх зайнятих в економіці міста. Частка підприємства в загальному обсязі реалізації промислової продукції - 23 %. На підприємстві також впроваджена Система менеджменту якості. Сертифікат відповідності підтверджений у 2006 році. Висока якість продукції підприємства неодноразово була відмічена на державному рівні. У 2008 році ВАТ „Алчевськкокс” приймало участь у Регіональному та Всеукраїнському конкурсах „100 кращих товарів року”. Продукція – кокс доменний з трембованої шихти з використанням сухого гасіння, визнана кращою. Підприємство нагороджено дипломом фіналіста.

За підсумками результатів 2007 року темпи економічного зростання виробництва промислової продукції у порівняних цінах досягли 118,7 % до 2006 року. Обсяг реалізації промислової продукції у діючих цінах склав у 2007 році 12598,8 млн.грн. (147,7 % до 2006 року).

За 11 місяців 2008 р. в місті вироблено промислової продукції на суму 14219,7 млн.грн., що складає 113,5 % до 11 місяців 2007 року в порівняних цінах. Обсяг реалізації склав 19799,1 млн.грн., що на 80,1 % більше, ніж за 11 місяців 2007 року.

Однак, у зв'язку з масштабною кризою у металургійній галузі з серпня по жовтень п.р. були знижені обсяги виробництва на містоутворюючих підприємствах.

В кризовій ситуації основною задачею ВАТ „АМК” стало збереження основних фондів і трудового колективу підприємства. Частина виробничих цехів була зупинена, частина працювала не на повну потужність. Виходячи з фінансових можливостей та з ціллю мінімізації витрат на поточну діяльність Корпорацією ІСД та керівництвом комбінату було прийнято рішення законсервувати виробництво, яке не задіяне в технологічному циклі, а також тимчасово призупинити всі інвестиційні програми. За підсумками листопада було відмічено зростання обсягів виробництва металопродукції. Однак, у той же час зросли збитки, які досягли відмітки 300 млн.грн. Такі результати пояснюються високими цінами на сировину і транспортні перевезення, а також продовженням падіння цін на металопродукцію.

Головна задача підприємства на сьогоднішній день – виробити продукцію з такою собівартістю, з якою можливо буде зробити перші кроки на зовнішньому ринку, завоювати свої позиції і поступово нарощувати обсяги виробництва.

Складна ситуація залишається на коксохімічному заводі та підрядних організаціях (КСП „Укренергочермет № 1”, КСП „Донбассомнаремонт”, ТОВ „Хімонтаж” ЛТД), виконуючих ремонтні та будівельні роботи на містоутворюючих підприємствах.

Знижені обсяги виробництва на ВАТ „Алчевська типографія” з причини втрати підприємством конкурентоспроможності внаслідок використання старого обладнання.

Стабільно працюють підприємства легкої та харчової промисловості.

У 2008 році темп зростання обсягів промислового виробництва у порівняних цінах очікується у розмірі 114,7 % до результатів 2007 року, у 2009 році – 86,6 % до очікуваних результатів 2008 року.

Зокрема, по галузях:

	2008 р.	2009 р.
– металургія	106,3	83,3
- виробництво коксу	146,5	94,6
- деревообробка	141,7	101,9
- виробництво будматеріалів	57,1	81,3
– машинобудування	83,4	77,5
– легка промисловість	120,0	110,0
– харчова промисловість	106,0	104,1
- поліграфія	90,0	104,6

Обсяг виробництва основних видів промислової продукції в натуральному виразі:

Вид продукції	Од. вимірювання	2008 рік (очікуване)	2009 рік (прогноз)	Темп зростання (зниження), %
чавун	тис.тн.	3960	4532,1	114,4
сталь	«	4330	5357,3	123,7
прокат	«	3900	4750,8	121,8
кокс	«	3332	3149,6	94,5
сірчана кислота	«	26,8	26,3	98,1
мін. добрива	«	50,8	47,1	92,7
конд. вироби	«	0,35	0,4	114,3
крупа гречана	«	12,7	13	102,4

Основні проблеми та питання для вирішення

- негативна тенденція зносу основних фондів ряду промислових підприємств,
- орієнтація міської промисловості на металургійне та коксохімічне виробництво, недостатність розвитку інших виробництв,
- залежність містоутворюючих підприємств від кон'єктури зовнішнього ринку,
- недостатній інноваційний рівень промислового виробництва.

Головною ціллю промислової політики є забезпечення динамічного розвитку конкурентоспроможності та інноваційності галузей промисловості разом з комплексним вирішенням екологічних проблем

Основні завдання та заходи промислової політики на 2009 рік

- зниження собівартості та підвищення конкурентоспроможності продукції промислових підприємств,

- впровадження ресурсозберігаючих технологій у виробництві,
- підвищення продуктивності праці та якості продукції на виробництві,
- розвиток інфраструктури підтримки бізнесу (створення промислових зон),
- сприяння розвитку інноваційних підприємств у сфері малого та середнього бізнесу.

Для забезпечення підвищення ефективності економічної діяльності та мінімізації впливу кризових явищ, необхідна диверсифікація міської економіки та підвищення її інноваційного потенціалу. Основні заходи в цьому напрямку передбачені Стратегічним планом економічного розвитку міста на період до 2012 року, а саме:

- створення промислової зони у місті з ціллю залучення зовнішніх інвестицій та розвитку нових виробництв,
- проведення заходів, направлених на підвищення інноваційності виробництва у сфері малого та середнього бізнесу

Ресурсне забезпечення

Джерелами фінансування основних заходів промислової політики міста будуть власні кошти підприємств, кошти міського бюджету, а також зовнішні інвестиції.

6.2. Транспорт і зв'язок

Транспорт

Транспортний комплекс є важливою складовою у галузевій структурі економіки міста.

Транспортна система міста Алчевськ представлена автомобільним транспортом та електротранспортом. Останній вид перевезень здійснює комунальне підприємство „Алчевськпастранс”.

В тролейбусну маршрутну мережу міста входить 9 основних маршрутів. Крім того в місті для задоволення потреб населення діє мережа автобусних маршрутів. На всіх маршрутах міськелектронспорт працює в звичайному режимі руху, який здійснює перевезення пільгових категорій громадян. Перевезення пасажирів автотранспортом здійснюється у режимі маршрутного таксі.

У 2008 році для збереження і забезпечення стабільного функціонування екологічно чистого виду транспорту (тролейбусне сполучення) було проведено оптимізацію міської автобусної мережі зі скороченням кількості автотранспортних засобів (з 131 одиниць до 60).

Крім того, рішенням виконавчого комітету Алчевської міської ради з 01.09.08 було підвищено тариф на проїзд у міському електротранспорті з 0,50 грн. до 0,70 грн. за 1 поїздки. Вартість проїзду пасажирів у міському пасажирському транспорті, що працює у режимі маршрутного таксі, також збільшилась з 0,80 грн. до 1,25 грн. за 1 поїздки.

Основні показники розвитку транспорту

Показники	Одиниця виміру	2007 р.	2008 р.	2009 р. прогноз
Перевезення вантажів, всього	тис. тонн			
автомобільним транспортом загального користування	тис. тонн	573,5	585,0	596,7
Перевезення пасажирів, всього	тис. осіб			
автомобільним транспортом загального користування	тис. осіб	15936,6	12988,3	13339,0
міськелектротранспортом	тис. осіб	38700	39126,0	39596,0

У 2008 році буде продовжена реалізація наступних програм: „Програма розвитку пасажирського транспорту на 2007-2011р.”, „Програма розвитку міського електротранспорту на 2007-2015р.”, „Програма забезпечення безпеки дорожнього руху у м. Алчевськ на 2007-2012р.”.

Метою цих програм є оновлення парку пасажирського транспорту для підвищення якості послуг з перевезення пасажирів міським електротранспортом, ремонт доріг та тротуарів для створення безпечних умов руху транспорту та переміщення пішоходів. Тобто створення сталих та безпечних умов роботи пасажирського транспорту у місті.

Буде продовжена робота з розвитку сфери автоперевезень, в основному, за рахунок приватних структур.

Основні проблеми у 2008 році:

- високий ступінь зносу основних виробничих фондів, перш за все, рухомого складу електротранспорту;
- незадовільне фінансове становище комунального підприємства, що надає послуги з перевезення пасажирів електротранспортом, обумовлене зростанням собівартості перевезень та хронічне недофінансування з Державного бюджету субвенції на оплату проїзду у міському електротранспорті пільгової категорії населення;
- недостатній рівень інвестування у розвиток матеріально-технічної бази транспортного комплексу через його невисоку інвестиційну привабливість.

Головною метою розвитку транспортного комплексу є задоволення в повному обсязі потреб промислово-господарського комплексу і гарантоване та ефективне забезпечення потреб населення в безпечних та якісних пасажирських перевезеннях.

Завдання на 2009 рік:

- удосконалення транспортно - маршрутної мережі міста;
- найбільш повне охоплення всього міста автотранспортним сполученням;
- підвищення безпеки руху транспорту та пасажирів;

- залучення інвестицій для придбання автобусів великої і середньої місткості, оновлення рухомого складу міського електротранспорту;
- поліпшення фінансових показників роботи КП „Алчевськпастранс” шляхом виконання заходів щодо фінансового оздоровлення підприємства;
- продовження практики проведення конкурсів між перевізниками всіх форм власності на автобусних маршрутах (охоплення нерентабельних маршрутів шляхом залучення до цього перевізників, які отримали право працювати на рентабельних маршрутах);
- розробка і реалізація заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху.

Ризики:

- зменшення обсягів виробництва в промисловості та будівництві;
- підвищення цін на паливно-мастильні матеріали;
- низька платоспроможність підприємств і населення.

Зв'язок.

Поштові послуги в районі надає Алчевська дирекція поштового вузла зв'язку, яка є філією українського державного підприємства поштового зв'язку “Укрпошта”. До її складу входять 13 відділень зв'язку.

Послуги електрозв'язку в районі надають ВАТ “Укртелеком”.

Центр електрозв'язку надає послуги телеграфного, міжміського, міжнародного та міського зв'язку провідного мовлення.

Продовжує зберігатися позитивна тенденція до зростання обсягів охоплення міста послугами зв'язку. У 2008 році збільшиться ємність телефонних станцій на 1000 номерів або 2,6% до 2007 року, відповідно кількість телефонних апаратів на 100 чол. також збільшиться на 2,5%.

Також зараз йде поступове переведення номерів зі старих АТС на нові (цифрові).

Забезпечуватимуться подальший розвиток, модернізація телекомунікацій загального користування та мереж поштового зв'язку, впроваджуються новітні технології та нові види послуг зв'язку.

Основні показники розвитку зв'язку

Показники	Одиниця виміру	2007 р.	2008 р.	2009 р. прогноз
Ємність телефонних станцій	тис. номерів	38,9	39,9	39,9
Кількість телефонних апаратів на 100 чол.,	номерів	36,5	37,4	37,4
Обсяг капітальних вкладень на розвиток телефонного зв'язку за рахунок особистих коштів підприємств	тис. грн	6780	3346	150

Основні проблеми у 2008 році:

- значна кількість застарілих систем АТС (декадно-крокової та координатної);
- невисокий відсоток цифровізації зонових та місцевих телефонних мереж;
- моральний та фізичний знос обладнання.

Головною метою розвитку зв'язку є максимальне задоволення потреб споживачів в послугах зв'язку та підвищення їх якості

Завдання на 2009 рік:

- впровадження нових технологій пересилання та доставки всіх видів поштових відправлень на основі комплексної механізації та автоматизації виробничих процесів, використання швидкісних видів спецтранспорту та комп'ютерних методів обробки повідомлень;
- модернізація обладнання з впровадженням сучасної апаратури і новітніх технологій підприємств електрозв'язку;
- розвиток телефонної мережі і скорочення вільної ємності телефонних станцій, надання повного переліку послуг електрозв'язку, у тому числі стільникового, установа міжнародного роумінгу з усіма країнами світу;
- розвиток нових технологій електрозв'язку на базі Internet;
- створення автоматизованої системи обслуговування клієнтів, а також високо-швидкісних мереж доступу на базі проводових і безпроводових технологій.
- розширення телефонної мережі.

Критерії досягнення:

- збільшення обсягів послуг по усіх видах відправлень: вихідного обміну письмової кореспонденції, посилок, послуг, пов'язаних з іншою підприємницькою діяльністю (торгівля товарами народного споживання і періодичними виданнями в роздріб, прийом платежів від населення, електронна пошта, електронний переказ, кур'єрська доставка пошти, ліки на замовлення тощо);
- зростання обсягів послуг зв'язку ВАТ "Укртелеком".

6.3. Науково-технічна сфера

В сучасних умовах велике значення для розвитку регіонів має підвищення інноваційності виробництва, а саме створення підприємств з екологічно чистими технологіями, діяльність яких побудована на інноваціях та науково-дослідницьких роботах. Розвиток високотехнологічних виробництв можливий лише завдяки посиленню взаємозв'язку науки та виробництва.

Реалізація інноваційної політики у місті здійснюється відповідно до Закону України „Про інноваційну діяльність”.

На протязі останніх років інноваційно-активними підприємствами у місті залишаються ВАТ „Алчевський металургійний комбінат” та ВАТ „Алчевськкокс”.

Частка інноваційних підприємств у загальній кількості основних промислових підприємств складає 12,5 %, а у загальній кількості всіх промислових підприємств (з урахуванням малого бізнесу) – тільки 2,1 %, що явно недостатньо для міста.

У 2007 році на металургійному комбінаті освоєно виробництво листового прокату на стані 3000 із безперервно розлитих слябів. На коксохімічному заводі освоєна технологія промивання теплообмінних поверхень водосмоляною емульсією на газових холодильниках та технологія виробництва коксу доменного з трамбованої шихти..

У 2008 році на ВАТ „АМК” освоєна конверторна виплавка сталі. Ця технологія на сьогоднішній день є найбільш конкурентоспроможною і рентабельною. При будівництві конвертору були враховані найпрогресивніші розробки в області металургій сталі, всі технологічні процеси автоматизовані, комплексно вирішені питання екології. На ВАТ „Алчевськкокс” освоєна технологія сухого гасіння коксу з впровадженням АСУ ТП „Кокс” і „УСТК”.

На 2009 рік ВАТ „АМК” планується впровадження нового технологічного процесу – виплавка чавуну з використанням пиловугільного палива

Всі нові технологічні процеси є енергозберігаючими та забезпечуючи ми зниження забруднення навколишнього середовища.

Науковою діяльністю у місті займається Донбаський державний технічний університет (ДонДТУ). Університет має в своєму складі науково-дослідну частину, науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут „Параметр”. На долю університету припадає 24 % фундаментальних досліджень та 4,3 % прикладних робіт області. Основними напрямками науково-дослідних робіт є : удосконалення техніки і технології видобутку і використання вугілля; виробництво чавуну, сталі і прокату; використання вторинних ресурсів; енергозберігаючі технології систем управління електроприводом; використання для побутових і технічних проблем шахтних вод та інше. Наукові розробки ДонДТУ знаходять широке використання не тільки на підприємствах Луганщини, а і всієї України.

У поточному році університетом представлені інноваційні пропозиції - „Регульований електропривод змінного струму вентиляторів, насосів і компресорів”, „Розробка проектних пропозицій щодо реконструкції фасадів громадських будівель з метою зменшення теплових витрат на їх експлуатацію в опалювальний сезон”, „Розробка установки для зниження жорсткості води шляхом її омагнічення”, які є енергозберігаючими та можуть бути впроваджені на підприємствах ЖКГ міста. 19.12.08. проведений „круглий стіл” за участю представників ДонДТУ, підприємств ЖКГ та малого бізнесу, на якому були презентовані інноваційні розробки університету. Дані пропозиції також розміщені на сайті Алчевської міської ради.

Основні проблеми та шляхи їх вирішення

Основною проблемою науково-технічної сфери міста, як і в Україні в цілому, являється недостатній інноваційний рівень виробництва на підприємствах ЖКГ та малого і середнього бізнесу, недостатній взаємозв'язок науки та виробництва.

Вирішення цієї проблеми планується шляхом реалізації заходів Стратегічного плану економічного розвитку міста, яким визначені стратегічні цілі:

Ціль А – розвиток комунальної інфраструктури на основі інноваційних та енергозберігаючих технологій;

Ціль В – створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу.

Реалізація даних цілей Стратегічного плану передбачає:

1. Впровадження інноваційних та енергозберігаючих технологій у сфері ЖКГ, проведення реконструкції комунальної інфраструктури, залучення інвестиційних ресурсів в житлово-комунальну сферу;

2. Проведення заходів, направлених на підвищення інвестиційної привабливості міста, представлення його потенціалу та можливостей на регіональному та державному рівнях, а саме:

- створення реєстру земельних ділянок („грінфілдів” та „браунфілдів”), які не використовуються власником і можуть бути запропоновані інвесторам;

- створення механізму взаємодії науки та виробництва, який сприятиме впровадженню інноваційних технологій на підприємствах малого та середнього бізнесу;

- створення реєстру інноваційних впроваджень у розрізі галузей економіки міста;

- розробка довідкової літератури, каталогів бізнесу, збірників та буклетів про місто.

Реалізація Стратегії економічного розвитку міста буде сприяти більш досконалій та ефективній роботі щодо залучення інвестиційних ресурсів та впровадження інноваційних технологій в галузях економіки.

7. Зовнішньоекономічна діяльність

Підприємства міста здійснюють зовнішньоекономічну діяльність майже з усіма країнами світу. У 2007 році обсяг експорту товарів підприємств міста становив 1486,2 млн.дол.США - 37,5 % від загального обсягу по області та зріс на 26,6 % в зрівнянні з 2006 роком. У 2008 році очікується обсяг експорту у сумі 2327 млн.дол.США (156,5 %), у 2009 році – 1500,0 млн.дол.США (64,5%). Основною продукцією, що експортується є продукція металургійного виробництва, питома вага якої становить 99 % в загальному обсязі.

Обсяг імпорту становив у 2007 році 664,3 млн.дол.США. – 18,3 % від загального обсягу по області та зріс більш ніж у 3 рази в зрівнянні з 2006 роком. У 2008 та 2009 роках планується обсяг цього показника відповідно 600 та 630 млн.дол.США.

Основна імпортуєма продукція – машини та обладнання для містоутворюючих підприємств, також імпортуються енергетичні матеріали, залізна руда, вогнеупорні матеріали, продукція хімічної промисловості, транспортні засоби.

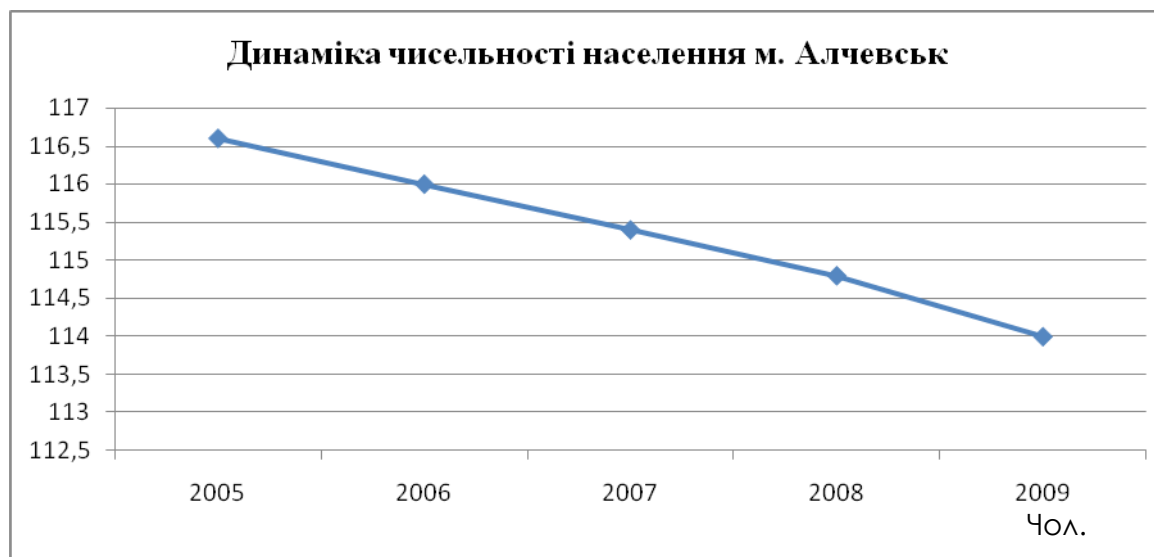
У 2007 році на розвиток промислових підприємств міста залучено прямих іноземних інвестицій на суму 8,4 млн.дол.США, з них 7,5 млн.дол.США на реконструкцію містоутворюючих підприємств. Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій за наростаючим підсумком станом на 01.01.08. склав 79,9 млн.дол.США. Приріст іноземних інвестицій очікується також у 2008 та 2009 роках (відповідно на 5,2 та 2,9 млн.дол.США).

8. Соціальна сфера

8.1 Демографічна ситуація

За станом на 01.01.09 у місті Алчевськ проживає 114,8 тис.чоловік (наявне населення). У порівнянні з 2007 роком чисельність населення скоротилася на 0,6 тис. осіб та склала 99,5% до рівня попереднього року.

Загалом, протягом останніх років спостерігається поступове зменшення кількості наявного населення міста.

Вищевказана тенденція обумовлена тим, що рівень смертності населення перевищує рівень народження. За 11 місяців 2008 року рівень народження майже у 1,6 рази нижчий за рівень смертності. Природний спад населення за цей період склав 608 осіб.

У 2009 році очікується зменшення наявного населення до 114,0 тис. осіб.

Проте, необхідно відмітити, що за останні декілька років спостерігається поступовий зріст кількості новонароджених. Так, у 2007 році народилося на 29 немовлят більше, ніж у 2006 році. А за 11 місяців 2008 року народилося 1017 дітей, що вже становить 98,7% до досягнутого у минулому році рівня.

Також позитивною тенденцією є зниження рівня смертності. Що свідчить про поступове підвищення тривалості життя.

Показники	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік (11 місяців)
Народилося	879	1001	1030	1017
<i>на 1000 населення</i>	<i>7,5</i>	<i>8,6</i>	<i>8,9</i>	<i>9,7</i>
Померло	1880	1973	1796	1625
<i>на 1000 населення</i>	<i>16,1</i>	<i>17,0</i>	<i>15,6</i>	<i>15,5</i>
Природний приріст (+), спад (-)	-1001	-972	-766	-608
<i>на 1000 населення</i>	<i>-8,6</i>	<i>-8,4</i>	<i>-6,7</i>	<i>-5,8</i>

За даними 2007 року 45,8% наявного населення складають чоловіки, 54,2% - жінки.

За віковими категоріями 12,9% припадає на населення у віці, молодшому за працездатний, 56,6% - на працездатний вік, 30,5% - на вік, старший за працездатний.

Основні проблеми 2008 року:

- скорочення чисельності населення;
- від'ємний природний приріст населення (тобто природний спад);
- недостатньо бережне ставлення населення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих.

Основною метою демографічної політики є створення умов для нормального життя і розвитку людини, збереження позитивної тенденції народження, підвищення тривалості життя.

Завдання на 2009 рік:

- забезпечити реалізацію державних програм поліпшення становища дітей, молоді, жінок, сім'ї;
- поліпшення стану здоров'я і подальше зниження рівня смертності в усіх вікових групах населення, особливо дитячої та населення в працездатному віці, підвищення тривалості життя;
- подальше запровадження системи загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування;
- удосконалення системи соціального захисту найбільш вразливих верств населення.

Критерії досягнення:

- виховання у населення бережного ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих, сприяння розвитку фізкультури та спорту, служб гігієни;
- збільшення кількості новонароджених;
- скорочення смертності.

8.2. Зайнятість населення та ринок праці

Вищевказані тенденції у демографії міста впливають на ринок праці.

Прогнозні розрахунки показують, що у 2008 році кількість економічного активного населення складе 55,4 тис. осіб, що на 0,1 тис. осіб менше за рівень 2007 року. А у 2009 році кількість економічно активного населення знизиться до 54,9 тис. осіб (на 0,5 тис. осіб менше за очікуваний рівень 2008 року).

Відповідно, кількість зайнятого населення міста також має тенденцію до поступового зниження. Так, у 2008 році кількість зайнятих скоротилася у

порівнянні до 2007 року на 0,2 тис. осіб, а у 2009 році очікується скорочення на 0,7 тис. осіб.

Відповідно очікується зростання ринку праці з 4,5 тис. осіб у 2008 році до 4,7 тис. осіб у 2009 році. Із загальної кількості громадян, що звертаються протягом року до Центру зайнятості складають особи, звільнені з причин плинності кадрів та звільнені на підставі припинення трудового договору або за згодою сторін.

На 01.01.09 рівень безробіття склав 1,95%. У 2009 році очікується, що цей показник складе 1,86%.

	Показники	Роки		
		2007	2008	2009
1.	Населення, усього	115,4	114,8	114,0
2.	Економічно активне населення віком 15-70 років	55,5	55,4	54,9
	у тому числі:			
	працездатного віку	45,2	45,2	45,0
	старше працездатного віку	10,3	10,2	9,9
2.1.	Зайняті	51,1	50,9	50,2
	у тому числі:			
	працездатного віку	42,5	42,2	41,8
	старше працездатного віку	8,6	8,7	8,4
	Зайняті	51,1	50,9	50,2
	у тому числі:			
	робітники, службовці на підприємствах, установах, організаціях та громадських об'єднаннях	41,2	40,4	39
	на малих підприємствах	3,7	3,9	4,1
	самозайняті (фізичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності)	6,2	6,6	7,1
2.2.	Безробітні	4,4	4,5	4,7
	у тому числі:			
	працездатного віку	3,2	3,4	3,5
	старше працездатного віку	1,2	1,1	1,2
	Безробітні			
	Офіційно зареєстровані безробітні	1,0	1,2	1,25

	Показники	Роки		
		2007	2008	2009
3.	Економічно неактивне населення віком 15-70 років	33,4	33,4	33,3
	у тому числі:			
	учні та студенти	6,2	6,3	6,2
	пенсіонери за віком, по інвалідності та на пільгових умовах	26,1	26	25,8
	особи, які зайняті в домашньому господарстві, вихованням дітей та доглядом за хворими	1,1	1,1	1,3
4.	Діти віком до 15 років	14,7	14,5	14,6
5.	Особи старші 70 років	11,8	11,5	11,2

У 2008 році була продовжена робота зі створення умов для працевлаштування безробітних громадян міста.

За даними Алчевського міського центру зайнятості за поточний рік створено 1088 нових робочих місць, що складає 72,5% до запланованого річного завдання. У тому числі:

- у сфері оптової та роздрібної торгівлі – 619 місць (56,9%);
- у готелях та ресторанах – 146 місць (13,4%);
- у промисловості та будівництві – 86 місць (7,9%).

З загальної кількості створених робочих місць – 64 було створено за допомогою надання працедавцям дотацій на працевлаштування безробітних службою зайнятості; 78 місць – шляхом надання суб'єктам підприємницької діяльності-фізичним особам одноразової грошової допомоги для організації свого бізнесу.

У 2009 році планується працевлаштувати 1500 осіб (близько 31,9% до розрахункового ринку праці у місті) шляхом створення нових робочих місць. У тому числі:

- 750 місць у сфері оптової та роздрібної торгівлі;
- 160 – у промисловості та будівництві;
- 590 – у інших сферах економічної діяльності.

З загального обсягу новостворених робочих місць планується:

- 60 місці створити шляхом надання дотації роботодавцям;
- 75 - шляхом одноразової виплати допомоги по безробіттю для здійснення

безробітними підприємницької діяльності.

З метою забезпечення роботодавців висококваліфікованими робітниками передбачається організувати навчання 430 безробітних. 4,2 тис. громадян планується надати профорієнтаційні послуги.

Для забезпечення тимчасової зайнятості безробітних будуть організовані оплачувані громадські роботи, до яких у 2009 році планується залучити 1000 чоловік.

Основні проблеми 2008 року:

- професійно-кваліфікаційна незбалансованість попиту та пропозиції робочої сили;
- низька ефективність механізмів залучення та реалізації інвестиційних проектів, які забезпечують створення робочих місць;
- низька купівельна спроможність переважної частини населення, що обмежує можливості створення нових робочих місць у сфері виробництва та надання послуг;
- збільшення кількості громадян, втративши роботу через кризову економічну ситуацію.

Основною метою політики у цій сфері є забезпечення зайнятості населення, посилення соціального захисту громадян від безробіття.

Завдання на 2009 рік:

- забезпечення ефективного регулювання професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації осіб, які шукають роботу, у відповідності до професійно-кваліфікаційних потреб ринку праці;
- посилення державної підтримки та соціального захисту осіб, які його потребують і не здатні на рівних конкурувати на ринку праці;
- забезпечення державних гарантій працевлаштування молоді;
- ефективна підтримка самозайнятості населення, сімейного підприємництва, малого та середнього бізнесу;
- здійснення комплексу заходів щодо подолання довготривалого та родинного безробіття.

Критерії досягнення:

- створення сприятливих умов для збільшення чисельності працівників у працездатному віці, зайнятих економічною діяльністю;
- зростання рівня зайнятості населення;
- зменшення рівня економічного безробіття;
- створення 1500 нових робочих місць.

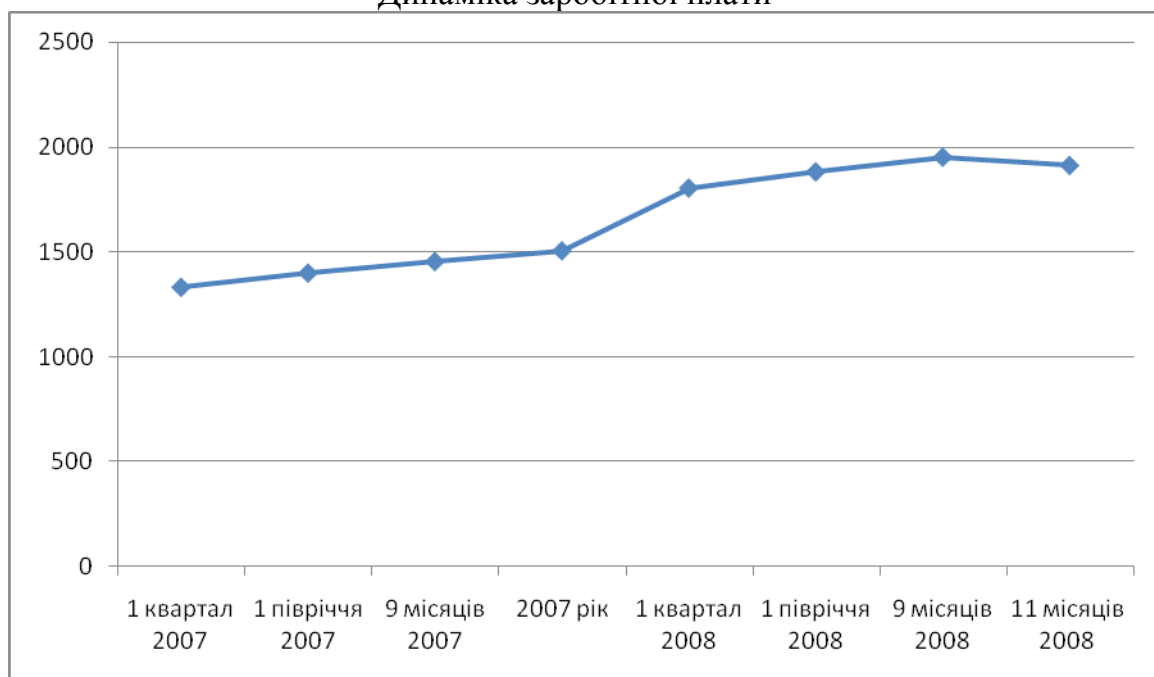
8.3. Грошові доходи населення та заробітна плата

Основним джерелом надходжень доходів населення була і залишається оплата праці, яка в останні роки має тенденцію до зростання.

На зростання заробітної плати значною мірою вплинуло збільшення мінімальної заробітної плати протягом року з 515 грн. до 605 грн.

За підсумками 11 місяців 2008 року рівень середньомісячної заробітної плати у місті склав 1911,9 грн., що на 28,3% вище досягнутого показника відповідного періоду минулого року, та у 3,5 рази перевищує гарантований державою розмір мінімальної заробітної плати, у 3,05 рази більше рівня прожиткового мінімуму.

Динаміка заробітної плати

Протягом поточного року розмір середньомісячної заробітної плати перевищив середньообласний показник. Однак, вже починаючи з вересня місяця по підприємствам окремих галузей (зокрема, будівництво) спостерігається тенденція до скорочення розміру заробітної плати, а у жовтні зниження зафіксовано у всіх сферах діяльності міста.

У листопаді поточного року по місту заробітна плата зросла на 4,1% до рівня попереднього місяця (через збільшення середньомісячної заробітної плати на підприємствах промислового комплексу на 8,15%). Але по іншим галузям рівень заробітної плати листопада скоротився у порівнянні до жовтня місяця: у будівництві – на 2,22%, у транспорті – на 8,17%, у торгівлі – на 20,2%; в сфері освіти – на 1,6%.

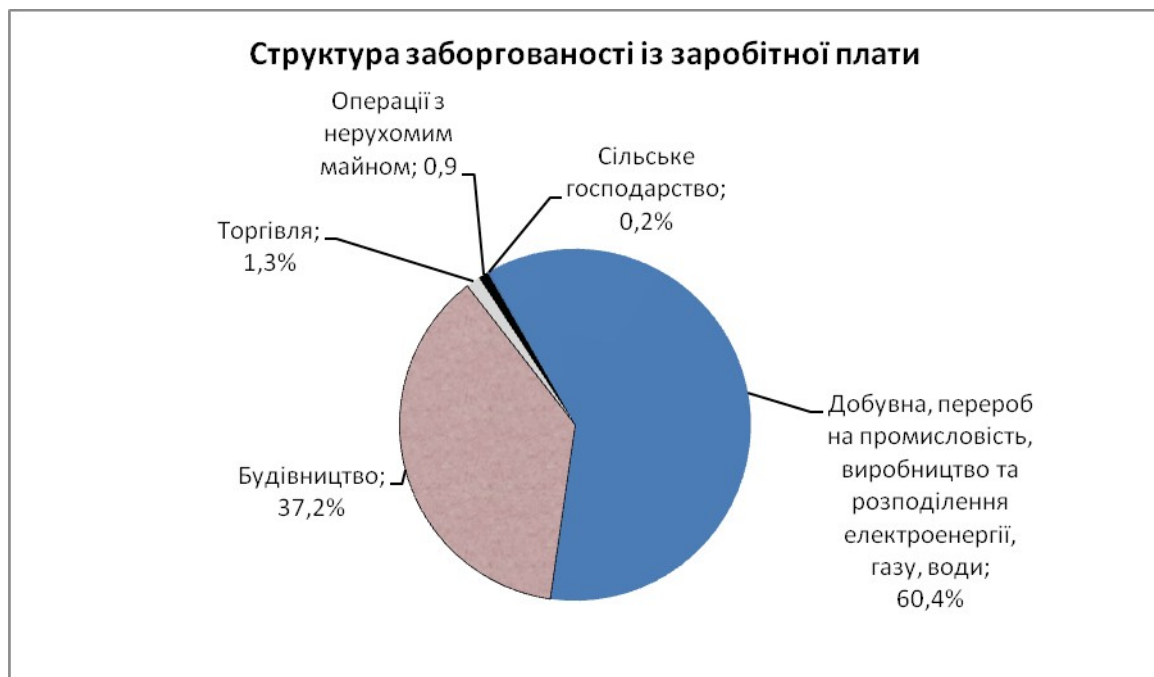
Також надалі залишається значна диференціація в оплаті праці по видах економічної діяльності. Найбільша заробітна плата у працівників промисловості, яка досягла на 01.12.08 р. – 2010,6 грн., нижчі показники у працівників торгівельної мережі (776,53 грн.), та охорони здоров'я (1167,35 грн.).

Заборгованість із заробітної плати залишається однією з головних соціальних проблем міста.

На 01.01.09 загальна сума не виплаченої заборгованої заробітної плати склала 1,8 млн.грн., що у 3,3 рази більше за суму заборгованості станом на початок поточного року. Основними причинами такого різкого зростання заборгованості є криза на металургійному ринку, що почалась ще з вересня поточного року, і, як наслідок, скорочення обсягів замовлень будівельно-монтажних робіт містообразуючими підприємствами.

З загальної суми заборгованості 1,5 млн.грн. - заборгованість економічно активних підприємств; 0,3 млн. грн - економічно неактивних підприємств. Уся заборгованість була утворена у поточному році.

На комунальних підприємствах станом на 01.01.09 немає заборгованості із виплати заробітної плати.

Підприємствам міста поставлено завдання максимально до кінця 2009 року знизити заборгованість із заробітної плати та забезпечити її своєчасну виплату в повному обсязі.

Основні проблеми у 2008 році:

- залишається значною заборгованість із виплати заробітної плати підприємств, організацій та установ міста;
- існує значний розрив між мінімальними соціальними гарантіями та прожитковим мінімумом;
- значна диференційність в розмірах оплати праці різних галузей економіки міста.

Основною метою політики міста щодо грошових доходів залишається забезпечення стабільності в оплаті праці і сприянні стабілізації реальних доходів населення, підвищення рівня життя населення, поступове становлення середнього класу.

Завдання на 2009 рік:

- максимальне наближення соціальних гарантій до прожиткового мінімуму;

- забезпечення своєчасної виплати заробітної плати на підприємствах міста, недопущення утворення заборгованості.

Критерії досягнення:

- зменшення заборгованості із виплати заробітної плати;
- зменшення рівня диференціації середньомісячної заробітної плати в усіх галузях господарського комплексу міста.

8.4. Соціальне забезпечення

Пенсійне забезпечення

Всього в бюджет Пенсійного фонду з усіх джерел фінансування у 2008 році очікується надходження у сумі 421486,2 тис.грн., що становитиме 131,4% до фактичних надходжень у 2007 році.

Із загальної суми очікуваних надходжень у 2008 році 90,5% (381612,4 тис.грн.) становлять власні надходження від підприємств, установ, організацій та підприємців району, а 9,5% (39873,8 тис.грн.) - це кошти з перерозподілу із обласного управління.

Очікувані надходження власних коштів за 2009 рік становитимуть 369891,5 тис.грн. (87,8% до очікуваного 2008 року). Це пов'язано зі зменшенням надходжень від підприємств, установ та організацій внаслідок кризової економічної ситуації.

Зміниться й структура загальної суми надходжень – власні надходження складуть 82,8%, кошти з перерозподілу – 17,2%.

При цьому спостерігається стійка тенденція росту потреб на виплату пенсій. Так, у 2008 році вона становить 159,4 до рівня 2007 року, а у 2009 році 112,4% до очікуваного рівня 2008 року.

Відсоток забезпечення поточної потреби на виплату пенсій та допомоги за рахунок власних надходжень у 2008 році очікується на рівні 89,9%, а у 2009 році він складе 64,2%.

Надходження коштів до бюджету Пенсійного фонду України

	2007 р.	2008 р. (очікуване)	2009 р. (прогноз)
Надходження коштів-всього	320691,3	421486,2	369891,5
Надходження власних коштів	291803,1	381612,4	306444,9
Потреба на виплату пенсій	266293,8	424517,6	477025,9
Забезпеченість власними коштами(%)	109,6	89,9	64,2

Зростає й середній розмір призначеної місячної пенсії пенсіонерам. Так, на початок 2008 року він склав 923,01 грн., що на 69,8% більше, ніж у 2007 році. А на початок 2009 року середня пенсія досягне 1102,14 грн. (119,4% до рівня 2008 року).

Середньомісячні витрати на виплату пенсій у зв'язку з підвищенням розмірів пенсій збільшаться з 5,1 млн.грн. до 7,8 млн.грн.

Динаміка збільшення розмірів середньої пенсії.

	2007 р.	2008 р. (очікуване)	2009 р. (прогноз)
Річна потреба (т.грн)	266293,8	424517,6	477025,9
Середньомісячна потреба (т.грн)	22191,2	35376,5	39752,2
Середній розмір пенсії на початок року (грн)	543,74	923,01	1102,14

В 2008 році основні зусилля в реалізації завдань щодо розв'язання найбільш болючих соціальних проблем були спрямовані на поглиблення адресності соціальної допомоги та збільшення її обсягів.

Метою реформування пенсійної системи є забезпечення належного рівня життя людей похилого віку на засадах соціальної справедливості, гармонізації відносин між поколіннями та сприяння економічному зростанню.

Завдання на 2009 рік:

- забезпечення точного обліку періодів зайнятості, заробітної плати та сплачених внесків за допомогою персоніфікованого обліку відомостей;
- ліквідація заборгованості в Пенсійний Фонд України.

Критерії досягнення:

- підвищення розмірів пенсій шляхом їх індексації відповідно до законодавства про індексацію грошових доходів населення.

Соціальне забезпечення

З метою підтримки соціально вразливих верств населення у місті поступово впроваджується більш удосконалений організаційний і фінансовий механізми системи соціального захисту населення.

У місті діє «Програма соціального захисту населення на 2008-2010 роки», затверджена рішенням міської ради від 29.11.07 № 24/5.

У місті Алчевськ проживає біля 42 тисячі ветеранів війни, праці, ветеранів військової служби, воїнів-інтернаціоналістів, пенсіонерів і громадян похилого віку, інвалідів; громадян, що постраждали унаслідок Чорнобильської катастрофи, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківською піклування, інших соціально незахищених категорій, які мають статус пільговиків згідно з чинним законодавством.

Соціальні послуги у місті надає комунальна установа «Алчевський територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів і самотніх непрацездатних громадян»

З погіршенням демографічної ситуації як в м. Алчевськ, так і в Україні в цілому, збільшенням громадян похилого віку, виникає необхідність розширення спектру соціальних послуг, особливо соціально-побутових послуг. Тому необхідно приймати заходи по розширенню діяльності комунальної установи «Алчевський територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів і самотніх непрацездатних громадян». Залишається актуальним питання матеріальної підтримки малозабезпечених сімей, пенсіонерів і громадян похилого віку, інвалідів, інших громадян, що виявилися в складній життєвій ситуації. Для надання матеріальної допомоги в натуральному і грошовому вираженні з місцевого бюджету при комунальній установі «Алчевський територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів і самотніх непрацездатних громадян» створено відділення натуральної і грошової допомоги.

У 2008 році на різні соціальні заходи та на поліпшення матеріальної бази закладів соціального захисту було виділено близько 5,7 млн.грн., у тому числі з Державного бюджету – 0,9 млн. грн. або 15,5% , з міського бюджету – 3,8 млн.грн. (69,0%) та з інших джерел фінансування – 0,9 млн.грн. (15,5%).

Найбільшу частку соціальних виплат становлять кошти на виплату допомоги при народженні дитини (43,5%); виплати за догляду за дитиною до 3-х років (15,2%); одиноким матерям (10,6%), на надання субсидій на оплату житлово-комунальних послуг (8,3%).

Одним із основних видів цільової адресної державної допомоги залишаються житлові субсидії на відшкодування витрат по оплаті житлово-комунальних послуг (утримання житла, його опалення, холодного та гарячого водопостачання, водовідведення, електро-, газопостачання), придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

За станом на 01.12.08 управлінням праці та соціального захисту населення отримано 3110 заяв на призначення субсидій. Що складає 64,0% або на 1751 менше кількості надійшовши протягом всього минулого року. Всі заяви знаходяться у процесі обробки, а 1102 звернувшись вже призначена субсидія.

Причиною скорочення у поточному році кількості заяв на призначення субсидій, в основному, є в тому, що навіть при збільшенні тарифів у поточному році обсяги загального доходу заявників дозволяли повністю сплачувати комунальні послуги без субсидії (середньомісячна заробітна плата у місті досягла 1911,9 грн., середній розмір пенсії – 1102,14 грн., а вартість утримання та оплати комунальних послуг у опалювальний період склала: для однокімнатної квартири – 292,8 грн., 2-х кімнатної – 529,2 грн, 3-х кімнатної – 690,5 грн., відповідно). Крім того, у місті достатньо численна пільгова категорія громадян (18,1 тис.чол.), яка сплачує за житлово-комунальні послуги за пільговою шкалою:

- інваліди війни – 472 чол. (пільга складає 100%);
- учасники бойових дій – 599 чол. (відповідно – 75%);
- учасники війни, удови загиблих – 4385 чол., (50%);
- ветерани МВС та Міноборони України – 356 чол., (50%);
- учасники ліквідації аварії на ЧАЕС – 349 чол., (50%);
- діти війни – 11907 чол. (25%).

Основні проблеми 2008 року:

- низька кваліфікація соціальних робітників;

- труднощі щодо фінансування окремих соціальних заходів (виплата компенсацій особам, що надають соціальні послуги; проведення капітальних ремонтів пільгової категорії громадян; відшкодування вартості путівок на санітарно-курортне оздоровлення; забезпечення автомобілями інвалідів та інше);
- необхідність розширення кількості та поліпшення якості надання соціальних послуг;
- недосконалість процедури прийому заяв від населення на призначення субсидій для відшкодування витрат по оплаті житлово-комунальних послуг.

Основною метою міської політики у сфері соціального захисту є зниження соціальної напруженості і поліпшення умов життя ветеранів війни, праці, ветеранів військової служби, воїнів-інтернаціоналістів, пенсіонерів і громадян похилого віку, інвалідів, громадян, що постраждали унаслідок Чорнобильської катастрофи, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, інших соціально незахищених категорій, шляхом розширення круга соціальних гарантій, що надаються за рахунок коштів міського бюджету, інших джерел, поліпшення якості та розширення спектру соціальних послуг.

Завдання на 2009 рік:

- недопущення заборгованості з виплати всіх видів соціальної допомоги та компенсацій;
- забезпечення проведення заміни пільг та субсидій, що надаються відповідно до актів законодавства, адресною грошовою соціальною допомогою;
- здійснення заходів Комплексної програми реалізації Стратегії подолання бідності;
- проведення заходів щодо підвищення кваліфікаційного рівня соціальних працівників.

Критерії досягнення:

- недопущення заборгованості з виплати соціальної допомоги;
- недопущення заборгованості бюджетів підприємствам і організаціям житлово-комунального господарства по пільгах та субсидіях;
- розширення спектру соціальних послуг, що надаються населенню міста.

8.5. Житлово-комунальне господарство

Рівень соціально-економічного розвитку регіону визначається безліччю факторів, одним із яких є ефективність функціонування житлово-комунального комплексу. Тому у місті на протязі останніх років активно формується регіональна політика, спрямована на фінансове оздоровлення цього сектору економіки і посилення фінансової дисципліни, і свої дії ми базуємо на засадах законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про житлово-комунальні послуги» та інших державних нормативно-правових актах.

Реформування і розвиток цієї галузі стримуються через фінансові проблеми, незадовільний технічний стан основних фондів, повільне впровадження лояльної

державної політики підтримки підприємств, які надають житлово-комунальні послуги.

Одним із стратегічних напрямків регіональної політики соціального та економічного розвитку території визначено розвиток комунальної інфраструктури на основі інноваційних та енергозберігаючих технологій.

Реалізація Стратегії соціального і економічного розвитку міста до 2012 року, розробленої при сприянні Агентства США по міжнародному розвитку передбачає комплекс заходів щодо впровадження інноваційних та енергозберігаючих технологій у сфері ЖКГ, проведення реконструкції комунальної інфраструктури, залучення інвестиційних ресурсів в житлово-комунальну сферу.

У структурі системи житлово-комунального комплексу міста Алчевськ житло й інфраструктура житлового обслуговування; теплові, водопровідно-каналізаційні мережі і підприємства, що їх обслуговують.

Виробництво і надання житлово-комунальних послуг здійснюють комунальні підприємства:

- «Алчевськтеплокомуненерго» (послуги з постачання теплової енергії, централізованого опалення);
- «Алчевське виробниче управління водо каналізаційного господарства» (послуги з водопостачання та водовідведення);
- «Алчевське житлово-експлуатаційне об'єднання» (послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкової території).

У складі КТП «АТКЕ» 37 котелень (у т.ч. 15 котелень індивідуального теплопостачання), в яких встановлено 146 котлів і 4 теплових пункти з потужністю 303.04 Гкал/час; 118.12 км тепломереж у 2-х трубному вимірюванні. Опаленням забезпечується 1718.0 тис.м² опалювальної площі (населення) і 379.5 м² – інших споживачів (установи і організації). Ступінь зносу основних фондів складає 48.0%.

На балансі КП «АПУВКГ» 285.2 км мереж водопостачання, 174.2 км – ліній водовідведення, очисні споруди та станція біологічного очищення. У зв'язку з тривалим строком їх експлуатації у аварійному стані знаходяться близько 88,2% мереж або 230,9 км, що обумовлено старінням сталевих і чавунних труб водопроводу, безнадійною внутрішньою і зовнішньою ізоляцією, коливаннями тиску в мережі, агресивною дією ґрунтових вод.

Для поліпшення стану системи водопостачання та зменшення втрат води здійснюються заходи з оптимізації тиску, часткової заміни розподільчої мережі; організується побудинковий облік споживання.

Каналізаційна мережа м. Алчевськ має загальний напрямок в східну частину міста, де розташовані очисні споруди площею 43,2 га, загальною потужністю 69 тис.м³ за добу. Стічні води на очисні споруди поступають з міст Алчевськ і Перевальськ.

На теперішній час міські очисні споруди мають незадовільний стан через зношене устаткування, що може спричинити виникнення аварійних ситуацій та небажані екологічні наслідки:

- наднормативне забруднення вод річки Северській Донець;
- забруднення довколишніх земель населеного пункту Михайлівка;
- ускладнення санітарно-епідемічного стану в регіоні.

Для запобігання цих дій в місті реалізується проект „Реконструкція очисних споруд м. Алчевськ” , згідно з яким вже здійснено роботи з улаштування електролізної установки типу ЕП-10-125 в будівлі з знезаражування; продовжуються будівельні роботи по улаштуванню усереднювача-преаэратора; будівництво фільтрів доочистки SK-90 (демонтаж існуючих біофільтрів). Загальна сума освоєних коштів склала 165 тис.грн.(з міського бюджету).

У 2009 році планується продовження робіт з реалізації реконструкційних робіт із залученням 21.8 млн.грн. з держбюджету (згідно з рішенням Луганської обласної ради від 31.07.08 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку Луганської області на 2007-2011 роки) та 2.4 млн.грн. з міського бюджету (при наявності коштів)

В структурі КП «АЖЕО» 9 житлово-експлуатаційних ділянок, аварійно-спеціалізована ділянка, ділянка з ремонту конструктивних елементів будівель, автотранспортна і ремонтна ділянки. Загальна площа житлового фонду, який обслуговується підприємством, складає 1.892 тис.м² . Ступінь зносу житлових будівель – у середньому 60%.

Для забезпечення нормального стану житлових будинків у поточному році здійснювалися заходи із залученням як бюджетних, так і позабюджетних коштів.

За рахунок коштів «Фонду розвитку міста Алчевськ» виконано ремонт покрівель на суму 1,8 млн.грн., 742 тис.грн. були спрямовані на відновлення роботи 26 ліфтів, куди були виділені також кошти місцевого бюджету у сумі 295,0 тис.грн. коштів.

Крім того, місцевим бюджетом було профінансовано придбання 3 спеціалізованих автомобілів для вивозу твердих побутових відходів (1560 тис.грн.), а за рахунок коштів «Фонду міста Алчевськ» придбано 4 одиниці самоскидів для вивозу негабаритного сміття та спеціалізована машина по вивозу ТПВ (824.8 тис. грн.).

У 2008 році також здійснювалися поточні ремонти автомобільних доріг і тротуарів (14,4 тис.м² на суму 1061,64 тис.грн.), капітально відремонтовано 28,2 тис.м² на суму 3222,8 тис.грн.

Разом з тим, активне реформування цієї галузі, демонополізація і розвиток конкуренції стримуються через фінансові проблеми та незадовільний технічний стан основних фондів. Негативним фактором для розвитку житлово-комунального сектору економіки є значні суми взаємних боргів: за підсумками 11 місяців обсяг кредиторської заборгованості досяг 53.4 млн.грн. (106.9% до 01.01.08), дебіторської – 58.3 млн.грн. (відповідно – 100.9%). Незадовільна ситуація і з оплатою житлово-комунальних послуг і хоча щомісяця, на протязі поточного року показники оплати мали тенденцію поступового зростання, загалом, за станом на 01.12.08 борги населення за житлово-комунальні послуги становлять 39 млн.грн.

Для забезпечення збалансованості економіки житлово-комунальних підприємств і унаслідок дорожчання вартості природного газу і його транспортування, збільшення цін на електроенергію і покупну воду (ОКП «Компанія «Луганськвода») перед новим опалювальним сезоном 2008-2009 у місті прийняті нові **тарифи** на теплову енергію, послуги тепlopостачання, водopостачання та водовідведення, розраховані відповідно до висновків Державної інспекції по контролю за цінами в Луганській області щодо економічного

обґрунтування витрат на їх надання. На сьогоднішній день у місті діють наступні тарифи на житлово-комунальні послуги:

грн.

№ п/п	Найменування послуг та підприємств	Діючі тарифи	Примітки
1.	КТП «Алчевськтеплокомуненерго» Виробництво теплової енергії та послуги з теплопостачання в опалювальний період грн./Гкал		Затверджені рішенням виконавчого комітету від 07.10.08 №897
	1 група споживачів	216,65	
	2 група споживачів	427,21	
	3 група споживачів	388,7	
2.	КП «Алчевське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Послуги з водопостачання грн./м ³		Затверджені рішенням виконавчого комітету від 15.07.08 №619
	1 група споживачів	4,24	
	3 група споживачів	16,14	
	Послуги водовідведення, грн./м³		
	1 група споживачів	0,84	
	2 група споживачів	1,34	
	3 група споживачів	1,8	
3.	КП «Алчевське житлово-експлуатаційне об'єднання» Послуги з утримання житлового фонду та при будинкової території, грн./м ²		Затверджені рішенням виконавчого комітету від 05.02.08 №77
	Для будинків з ліфтом	1,362	
	Для будинків без ліфту	1,058	

Крім того, слід визначити, затверджені тарифи на теплову енергію та послуги теплопостачання розраховані з урахуванням профінансованих заходів зниження собівартості послуг засобом **реалізації енергозберігаючих заходів**:

1. Перемикання споживачів кварталів № 358, 363, частина кв.363а та кв.357 з навантаження котельні «Східна» на котельню «Заводська» знижує витрату природного газу на 2538,9 м³.. Загальна сума зниження витрат складе 898,1 тис. грн.
2. Зниження питомої витрати палива, пов'язане з проведенням режимно-налагоджувальних робіт на 11-ти котельнях і упровадження системи автоматизації управління і оптимізації роботи котлів дозволило знизити витрати на 316,2 тис. грн.
3. Заміна магістральних і внутрішньоквартальних ділянок трубопроводів забезпечило зниження витрат технічної води на 110,1 тис. грн.

4. Переведення роботи котельні «Орлова,1» на технічну воду дозволить знизити витрати на 56,3 тис. грн.
5. Зниження питомої норми витрат води дозволяє понизити витрати на 678,1 тис. грн.
6. Зниження питомої норми витрат електроенергії дозволяє знизити витрати на 4223,4 тис. грн.

Загальна сума зниження витрат за рахунок проведених заходів склала 6282,2 тис. грн. (9,0%), що дозволило зменшити тарифи для населення на 0.52 грн. за 1 м² опалювальної площі (5.74 грн. замість 6,26 грн.).

Однак, галузь не може розвиватися за рахунок власних фінансових ресурсів і залишається непривабливою для інвесторів та недержавних господарських структур.

Тому у місті активно пропагандуються альтернативні форми утримання житла і забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами, у тому числі і засобом створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, як однієї із цивілізованих форм проявлення громадянської активності населення засобом організації самостійного вирішення питань щодо підвищення якості і рівня комфорту проживання. За станом на 24.10.08 у місті функціонують 18 ОСББ, а у наступному році їх кількість зросте до 22-х.

Основні проблеми 2008 року:

- незадовільний технічний стан основних фондів та недостатнє фінансування оновлення, реконструкції та модернізації діючих потужностей;
- значна кредиторська та дебіторська заборгованість учасників ринку житлово-комунальних послуг;
- низький рівень платоспроможності підприємств житлово-комунального господарства, як суб'єктів оподаткування, який зумовлює несвоєчасність і неповноту сплати податкових зобов'язань, і, як слідство – значні обсяги штрафних санкцій, сплатити які підприємства в значній своїй більшості не можуть;
- відсутність у житлово-комунальних підприємств необхідних обсягів коштів для розвитку і проведення капітальних ремонтів; низька привабливість сектору житлово-комунальних послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для потенційних інвесторів через визначену законодавством нерентабельність цього виду діяльності;
- наявність значної суми дебіторської заборгованості населення за житлово-комунальні послуги на фоні підвищення рівня доходів населення і скорочення обсягів заборгованості по оплаті праці, відсутності боргів із виплати пенсій;
- неповне фінансування передбачених субсидій і пільг;
- знос водопровідно – каналізаційних мереж більш ніж на 80%.

<p>Головною метою є підвищення якості житлово-комунальних послуг, запобігання необґрунтованому збільшенню їх вартості, поліпшення комфортності житла.</p>
--

Завдання на 2009 рік:

- удосконалення системи управління підприємствами і організаціями житлово-комунального господарства;
- зменшення матеріальних витрат та впровадження енергозберігаючих технологій;
- зниження собівартості послуг;
- проведення організаційної роботи щодо створення об'єднань власників багатоквартирних будинків;
- запровадження широкої роботи з впровадження енергозберігаючих технологій;
- продовження роботи з реалізації міських програм щодо поліпшення ситуації в сфері житлово-комунального господарства.

Ризики :

- незабезпеченість фінансовими ресурсами;
- непрогнозоване зростання вартості енергоносіїв.

Критерії досягнення:

- підвищення рівня сплати населенням житлово-комунальних послуг;
- створення і збільшення об'єднань співвласників багатоквартирних житлових будинків;
- підвищення рівня обладнання житлового фонду та підприємств комунального господарства засобами обліку та регулювання споживання енергоносіїв.

9. Гуманітарна сфера

9.1. Охорона здоров'я

У 2008 році було продовжено реалізацію усіх діючих програм у галузі охорони здоров'я, подальша співпраця лікувально-профілактичних закладів міста з промисловими підприємствами, благодійними фондами, що дозволило здійснити комплекс заходів щодо покращення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів.

Забезпеченість стаціонарними ліжками у місті складає 1270 ліжок, або 110,5 на 10 тис. населення.

Витрати на стаціонарне лікування у розрахунку на 1 ліжко/день склали 8,65 грн., у тому числі витрати на медикаменти 4,03 грн.; витрати на харчування 4,62 грн., що є більшим за торічні показники.

Амбулаторно-поліклінічну допомогу населенню міста забезпечує 3 поліклініки та 8 поліклінічних відділень з фактичною потужністю 2895 відвідувань за зміну.

В амбулаторно-поліклінічних закладах функціонують 3 денних стаціонари на 135 ліжок, у т.ч. 75 ліжок терапевтичного профілю, 10 хірургічного профілю, 50 гінекологічного профілю.

Забезпеченість ліжками денних стаціонарів складає 11,7 на 10 тис. населення, що близько у 1,8 рази більше, ніж у 2008 році.

В кабінеті загальної практики-сімейної медицини працює 2 лікарів та 2 молодших спеціаліста з медичною освітою, що дало змогу охопити обслуговуванням сімейними лікарями 4,8 % населення міста.

На даний час існують вакансії 53 лікарів за 11 спеціальностями та 28 молодших спеціалістів з медичною освітою.

Причиною недоукомплектування медичними кадрами ЛПЗ є: відсутність державних важелів забезпечення молодих спеціалістів житлом, невелика заробітна платня.

У черзі на отримання житла знаходиться 7 лікарів та 20 молодших спеціалістів з медичною освітою.

Основні показники здоров'я населення

Показники	2007 р.	2008 р.	2009 р. (прогноз)
Очікувана тривалість життя при народженні, роки, у тому числі:	66,3	66,5	66,7
- чоловіки	60,8	61	61,2
- жінки	72	72	72,2
Смертність дітей до 1 року життя на 1000 новонароджених	6,81	6,18	6,8

В цілому у місті загальна захворюваність складає 126330,1 на 100 тис. населення, що на 1,6 % більше, ніж за аналогічний період минулого року.

У структурі загальної захворюваності усього населення провідні місця займають:

- хвороби серцево-судинної системи – 44,8 % ;
- хвороби органів дихання – 23,7 %;
- хвороби системи травлення – 7,5 % .

Первинна захворюваність складає 39287,6 на 100 тис. населення, що на 1,2% менше, ніж за аналогічний період минулого року.

Показник первинної інвалідності серед населення працездатного віку за 9 місяців 2008 року складає 30,82 на 10 тис. населення, що на 1,2 % більше, ніж за аналогічний період минулого року.

З метою профілактики первинного виходу на інвалідність проведено реабілітацію 2570 чоловік.

За підсумками 9 місяців 2008 року виконання обсягів імунізації проти гепатиту В дитячого населення складає 72,2 %, вакцинації проти туберкульозу 100,0 %, вакцинації проти кору, краснухи, паротиту – 69,3 %, вакцинації проти дифтерії – 70,9 %, вакцинації проти поліомієліту – 61,6 %; дорослого населення проти дифтерії – 83,2 %.

Фінансування та ресурси

За 2008 рік загалом на фінансування різноманітних заходів з охорони здоров'я, утримання закладів та інші цілі було та використано 51,9 млн. грн. У тому числі з:

- місцевий бюджет (загальний та спеціальний фонди) – 46,4 млн.грн.;
- Державний бюджет (отримано матеріальних цінностей) – 2,2 млн.грн.;
- позабюджетні кошти – 3,3 млн.грн.

За 2008 рік профінансовано регіональні програми: з місцевого бюджету на загальну суму 4369,3 тис. грн. (100 % від річного плану), з державного бюджету – 2177,8 тис. грн. З 12-ти діючих програм профінансовано на 100% чотири, а саме - Програма "Цукровий діабет», Програма профілактики та лікування стоматологічних захворювань, Програма профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу, Програма профілактики та лікування серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань.

Продовжувалось подальше зміцнення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів міста.

За рахунок всіх джерел фінансування були спрямовані асигнування на поліпшення матеріально-технічної бази ЛПЗ на суму 5612,5 тис. грн., що на 2611,6 тис. грн. більше ніж за 2007 рік. З них, виділено з місцевого бюджету 294,6 тис. грн.; за рахунок позабюджетного фінансування 4537,8 тис.грн., інших надходжень – за рахунок державного бюджету (централізоване постачання) – 780,1 тис. грн.

У тому числі, на придбання обладнання витрачено суму 2948,4 тис. грн., з них з державного бюджету 780,1 тис. грн. Реконструйовано та проведено капітальний ремонт будівлі головного корпусу КЗ „Алчевська міська лікарня” на суму 2442,8 тис. грн.

З числа придбаного обладнання - за 2008 рік лікувально-профілактичні заклади міста були забезпечені 89 одиницями медичного обладнання на суму 2160,5 тис. грн. З них, за рахунок державного бюджету закуплено 32 одиниці медичного обладнання на суму 774,8 тис. грн. За кошти місцевого бюджету закуплено 12 одиниць медичного обладнання на суму 181,8 тис. грн. За позабюджетні кошти закуплено 45 одиниць медичного обладнання на суму 1203,9 тис. грн. За рахунок позабюджетних коштів було придбано 1 одиницю санітарного автотранспорту на суму 69,1 тис. грн. За цей же період було придбано 8 одиниць медичного обладнання для КЗ „Алчевський пологовий будинок” на суму 384,0 тис. грн. (з державного бюджету - 5,2 тис. грн., позабюджетні кошти - 378,8 тис. грн.).

У будівлях, термін експлуатації яких становить більше 50 років, розміщені 33,3 % лікарень. Потребують капітального ремонту 5 лікарень.

Основні проблеми у 2008 році:

- зріст загальної смертності населення;
- недостатній рівень оновлення матеріально-технічної бази;
- недоукомплектуваність медичними кадрами
- недостатність бюджетних асигнувань.

Основною метою в сфері охорони здоров'я населення міста є забезпечення достатнього рівня медичного обслуговування та профілактики захворювань, збереження та укріплення фізичного і психічного здоров'я людини, і сприяння продовженню тривалості життя та періоду активного довголіття.

Завдання на 2009рік:

- подальший розвиток первинної медико-санітарної допомоги;
- розширення доступності та збільшення обсягів спеціалізованої медичної допомоги;
- вдосконалення медичної допомоги матері та дитині;
- продовження реформування первинної медичної допомоги на засадах сімейної медицини;
- укріплення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я;
- підвищення ефективності використання бюджетних асигнувань;
- поліпшення медичного обслуговування населення міста, особливо щодо лікування та профілактики захворювань серцево-судинної системи, онкологічної патології, органів дихання;
- продовження реалізації Національних програм щодо боротьби із соціально небезпечними хворобами, активне проведення пропаганди здорового способу життя;
- розвиток багатоканальної системи фінансування охорони здоров'я.

Ризики:

- недостатнє фінансування галузі.

Критерії досягнення:

- рівень охоплення дітей молодшого віку основними профілактичними щепленнями;
- зниження рівня смертності дітей до першого року життя;
- придбання медичного обладнання;
- зменшення загальної смертності населення;
- продовження реконструкції головного корпусу КЗ «Алчевська міська лікарня» з метою покращення умов лікування та організації судинного центру, зокрема організації блоку інтенсивної терапії та інтервенційної кардіології;
- розробка проектно-кошторисної документації щодо відкриття Центру материнства та дитинства шляхом розміщення дитячої лікарні у приміщенні пологового будинку та створення потужної діагностичної служби;
- створення єдиної медико-інформаційної мережі між ЛПЗ міста;
- розроблення телемедичної лінії «Консультант» між комунальними закладами КЗ «Алчевська міська лікарня», КЗ «Алчевський пологовий будинок», «МСЧ ВАТ «АМК».

9.2. Освіта

На теперішній час у місті продовжує формуватися різнопрофільна мережа загальноосвітніх навчальних закладів. Сучасна освіта в порівнянні з попередніми роками стає все більш варіативною.

У структурі міської системи освіти: 17 - навчальних закладів (з них 1 – приватний) с кількістю учнів – 8,8 тис.осіб; 25дошкільних закладів (3,2 тис. місць), у тому числі: дитячий учбово-реабілітаційний центр „Джерельце”, 2 центри фізичного розвитку дитини, яслі-сад компенсуючого типу санаторий „Червона

шапочка”. На сьогоднішній день обхват дітей дошкільною освітою в м. Алчевськ складає 68 %. Цей показник менше торічного за рахунок того, що значно збільшилася кількість дітей першого і другого року життя.

У 2008-2009 навчальному році планується відновити роботу ДОУ № 24, в результаті чого частково буде задоволена потреба в дошкільній освіті дітей, що проживають в західній частині міста. Вивчається питання про можливість відновлення у разі наявності коштів у 2009 році діяльності ДОУ № 26 /вул. Фрунзе, 25/.

Для навчання обдарованої молоді функціонують заклади нового типу комунальної форми власності – школи-гімназії (3), школа з поглибленим вивченням іноземних мов (1), фізико-математична школа (1), навчально-виховний комплекс типу „школа-сад”. В місті діє приватний навчальний заклад – школа „Гармонія”. В системі дошкільної та позашкільної освіти існують спеціалізовані класи (групи), де навчаються діти з ослабленим зором, хворі на скаліоз та іншими порушеннями.

Вища освіта представлена двома закладами – це Донбаський державний технічний університет (4-го рівня акредитації), Інститут економіки та менеджменту – Вища школа бізнесу (3-го рівня акредитації). У Вищих навчальних закладах навчається близько 17 тис. студентів (16,5 тис. – в університеті та 0,5 тис. – у ВШБ-ІЕМ).

При університеті функціонує Індустріальний технікум (близько 0,9 тис. студентів). Крім того, у місті достатньо розвинута мережа середніх спеціальних навчальних закладів, де навчається близько 1,5 тис. учнів: Алчевський професійний металургійний ліцей, Вище професійне училище, Алчевський професійний торгово-кулінарний ліцей.

Також у місті діє дитячо-юнацький центр туризму, екскурсій та краєзнавства, 2 дитячо-спортивні школи, центр наукової творчості, центр еколого-натуралістичної творчості, міжшкільний учбово-виробничий комбінат.

Середня загальноосвітня школа № 13 реорганізована в учбово-виховний комплекс «Школа-дошкільна установа «Світанок». В дошкільному відділенні комплексу відкрито 2 групи з чисельністю 38 дітей. В результаті збільшилося охоплення дітей дошкільною освітою в мікрорайоні селища Василівка.

У 2009 році продовжиться робота із забезпеченню цілорічного функціонування басейнів в дошкільних установах. Зараз працює басейн в ДОУ № 48 «Катюша».

У 2007-2008 навчальному році була продовжена робота по оптимізації мережі учбових установ. Кількість дітей в загальноосвітніх учбових установах продовжує зменшуватися (порівняно з 2007-2008 навчальним роком на 510), що привело до зменшення наповнюваності класів і шкіл, що в свою чергу, приводить до скорочення педагогічного навантаження вчителів, дорожчання навчання одного учня і т.д. У 2007-2008 навчальному році середня наповнюваність класів складала 26,32 що вчать, а з урахуванням спеціальних класів 26,06 (середня наповнюваність класів в школах міст України складає 24,1). Середня наповнюваність загальноосвітніх учбових установ складала 667 учнів (для міст України цей показник складає 480 учнів).

Показники	2007 р.	2008 р.	2009 р.
Дошкільні навчальні заклади			
Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах - всього, тис.	3,4	3,5	3,5
Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах у розрахунку на 100 місць – всього	34,4	34,9	35,4
Кількість дітей у розрахунку на одного педагогічного працівника	7,6	7,5	7,5
Загальноосвітні навчальні заклади			
Кількість учнів - всього, тис. осіб	9,296	8,764	8,85
у тому числі:			
у денних загальноосвітніх навчальних закладах	9,25	8,73	8,8
Середня кількість учнів на 1 вчителя, осіб	12,9	12,5	12,5
Середня наповнюваність класів - всього, учнів	26,06	25,3	25,2
Здобуття повної загальної середньої освіти, тис. осіб	1,22	1,13	1,50
у % до загальної кількості випускників 9 класів	99,5	99,8	99,6

Одним з головних напрямів переходу шкіл на 12-річний термін отримання повної загальної середньої освіти є перехід до профільного навчання.

Ведеться робота з батьками, апробуються учбові програми різних профілів, закінчується підготовка педагогів до викладання спецкурсів, факультативів.

Загальноосвітні учбові установи в 2008-2009 навчальному році значне значення приділяють упровадженню допрофільній підготовці 8-х класів. Певну роль тут виконує міжшкільний учбово-виробничий комбінат.

У 2007 – 2008 навчальному році в шести позашкільних установах та 226 гуртках діставали додаткову освіту більше 3200 дітей і підлітків, що складає більше 1/3 всіх дітей міста шкільного віку.

З початку 2008 р. після капітального ремонту відновлена робота басейну дитячо-юнацької спортивної школи № 2.

Підсумки літнього оздоровлення дітей. Пріоритети в оздоровленні були віддані дітям пільгових категорій. Активними формами літнього оздоровлення було охоплено, як і планувалося, 81 % дітей шкільного віку. Вперше цього літа пришкільні табори працювали протягом трьох місяців, в них оздоровилося більше 630 школярів. Особлива увага надавалася роботі профільних таборів. Традиційно на р. Деркул в Станично-Луганському районі нашої області працювали табори туристичного (на 70 чоловік) і екологічного профілю (на 30 чоловік).

У профільному таборі в Криму (м. Феодосія) протягом літа оздоровлено 200 дітей. Продовжується оздоровлення школярів і в ДОЛ-пансіонаті «Золотий берег» в м. Євпаторія. Протягом літніх місяців поправили здоров'я і відпочили 725 школярів, у тому числі і діти пільгових категорій. А всього з вересня 2006 року по теперішній час в «Золотому березі» оздоровлено більше 5200 школярів.

Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

За станом на 01.01.09 на первинному обліку знаходиться 247 дітей, з них дітей-сиріт – 51, позбавлених батьківського піклування – 196.

Протягом 2008 року поставлено на первинний облік 36 дітей. З них 12 дітей влаштовано під опіку; у закладах інтернатного типу та дитячі будинки влаштовано 13 дітей; 5 дітей перебувають у притулку для дітей відділу у справах дітей, 2 дитини влаштовано у ліцей на повне державне утримання; дві - влаштовано у прийомну сім'ю, одна дитина була усиновлена; ще 1 дитина знаходиться в місцях позбавлення волі.

Зараз у м. Алчевську є 101 сім'я опікунів, в них перебуває 110 дітей, з них - 28 дітей-сиріт, 82 дитини, позбавленої батьківського піклування.

Загальна кількість дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, яким протягом поточного року виповниться 18 років – 53 особи.

У рамках заходів щодо захисту дітей з міського бюджету виділяються кошти на харчування дітей 1-4 класів та дітей-сиріт, дітей з малозабезпечених сімей.

З міського бюджету у 2008 році управлінню освіти було виділено 60,3 млн. грн., у тому числі на організацію харчування дітей у дошкільних закладах – 2,6 млн.грн., на організацію безкоштовного харчування учнів 1-4 класів та пільгової категорії дітей – 1,3 млн.грн.

За рахунок коштів фонду розвитку Алчевська:

- проведено капітальний ремонт покрівель на суму 1,24 млн.грн.;
- проведено ремонт системи водопостачання – 128,0 тис.грн.;
- проведені заходи з утеплення зданій установ освіти – 322,5 тис.грн.;
- капітальний ремонт спортивних залів та спортивних майданчиків – 2,7 млн.грн.

На проведення різноманітних міських заходів витрачено 99,6 тис.грн., у тому числі з міського бюджету – 51,5 тис.грн., з фонду розвитку Алчевську – 48,1 тис.грн.

Основні проблеми у 2008 році:

- недостатні обсяги фінансування освітньої сфери, оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів;
- недосконалість навчальних програм, як першопричина недостатньої якості навчання;
- недостатня забезпеченість закладів кадрами, відтік кваліфікованих спеціалістів, особливо у приміських районах;
- недостатня зайнятість молоді в період дозвілля.

Основною метою розвитку освіти є забезпечення конституційних прав громадян на освіту, реалізація освітньої політики, що відповідає державним вимогам, потребам населення, оптимізація мережі закладів освіти.

Завдання на 2009 рік:

- продовження роботи із оптимізації мережі закладів освіти у відповідності з соціально-демографічними показниками;
- розвиток у школі національних освітніх традицій, інтелектуального і духовного потенціалу нації;
- реалізація відповідних заходів програм: „Діти України”, „Програма впровадження профільного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах управління освіти Алчевської міської ради на 2007-2010 роки”, „Соціальна підтримка сім’ї, дітей, молоді та жінок на 2005-2010 рр.”;
- збереження кваліфікованих педагогічних кадрів та створення умов для залучення молодих спеціалістів;
- забезпечення постійного медичного обслуговування закладів освіти;
- впровадження інноваційних технологій в систему освіти;
- удосконалення організації проведення зовнішнього незалежного оцінювання випускників учбових установ системи загальної середньої освіти, які виявили бажання вступити у ВУЗи;
- оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти.

Ризики:

- недостатнє фінансування галузі.

Критерії досягнення:

- збільшення охоплення навчанням державною мовою;
- розширення закладів освіти за спеціалізацією;
- збільшення кількості шкіл, які мають сучасне комп’ютерне обладнання;
- презентація «освітньої карти» з метою інформування батьків і учнів про можливості освітньої мережі міста;
- введення в учбові робочі плани 8-х класів всіх учбових установ курсу по вибору «Людина і мир професій»

9.3. Культура

Розвиток галузі здійснюється відповідно до законів України - “Основи законодавства про культуру”, “Про музеї і музейну справу”, “Про бібліотеки і бібліотечну справу”, “Про мову”, “Збереження культурного надбання” тощо.

У місті Алчевську функціонують: 2 Палаці культури, 1 кінотеатр, 8 бібліотек, 3 початкові спеціалізовані навчальні заклади – школи естетичного виховання, Алчевський центр дозвілля населення, центр дозвілля студентів Донбаського державного технічного університету, 3 музеї. Книжковий фонд тільки бібліотек комунальної власності складає 330 тисяч примірників.

Значною подією 2008 року стала презентація книг Юрія Белова «Алчевські», «Алчевськ», які присвячені сім’ї Алчевських та історії нашого міста. На презентацію книг були запрошені і прибули нащадки сім’ї Алчевських.

Естетичне виховання дітей і підлітків – один з пріоритетних напрямів розвитку культури в місті. Естетичне навчання і виховання дітей здійснюють три

початкові спеціалізовані навчальні заклади – школи естетичного виховання. В двох дитячих музичних і дитячій художній школах навчається 975 дітей, що складає 10,6% від загальної кількості учнів загальноосвітніх шкіл. Це перевищує середній обласний показник, що складає 7,8%. Більш 12% учнів Алчевських шкіл естетичного виховання щорічно стають переможцями міжнародних, всеукраїнських, обласних і міських конкурсів, фестивалів, виставок.

Крім того, в місті діє відомі оркестр народних інструментів, інструментальні ансамблі «Рапсодія», «Фантазія», «Елегія», театральна студія «Пташка-музика» дитячої музичної школи №1; вокальний ансамбль «Джерельце», ансамбль акордеоністів дитячої музичної школи № 2.

В закладах культури міста працюють 55 колективів художньої самодіяльності, клубів за інтересами, які відвідують більш ніж 2000 жителів міста. 9 колективів художньої самодіяльності мають звання народних і зразкових.

В 2008 році кількість читачів централізованої бібліотечної системи міста склала майже 29 тис. осіб. Щороку за рахунок коштів місцевого бюджету фінансується придбання нової літератури і підписка періодичних видань для комунальних бібліотек міста. У 2008 році на ці цілі витрачено 100,392 тисячі гривень, придбано 1066 примірників нових книг, підписано 27 найменувань газет, 108 найменувань журналів.

Продовжено роботу з інформатизації і комп'ютеризації бібліотек. Комп'ютеризовано п'ять бібліотек з шести, чотири бібліотеки підключені до ресурсів Інтернет. Це дозволило впровадити в практику роботи бібліотек сучасні інформаційні технології. Співробітниками бібліотек створено і постійно поповнюється більш тридцяти електронних банків даних краєзнавчого, культурно-історичного, освітнього і правового напрямів. Триває робота по створенню електронного каталогу надходжень літератури. Почав функціонувати веб-сайт Алчевської централізованої бібліотечної системи.

Члени клубу любителів археології під керівництвом Парамонова В.А. продовжили в 2008 році дослідження комплексної археологічної пам'ятки «Мергелева гряда» під науковим керівництвом доктора історичних наук, провідного наукового співробітника Інституту археології Національної Академії Наук України Клочко Віктора Івановича.

Закінчено другий етап реконструкції скверу ім. 50-річчя ВЛКСМ, в якому розташовано 4 пам'ятки історії міста. В листопаді в ньому встановлено і урочисто відкрито пам'ятний знак жертвам Голодомору в Україні 1932-33 років.

Виконані технічні висновки щодо стану будівлі за адресою вул. Попова,87, для розміщення в ньому історичного музею міста.

Загалом, на протязі 2008 року на фінансування комунальних закладів культури, проведення загальноміських заходів спрямовано з державного, міського бюджетів та позабюджетних коштів понад 8,5 мільйонів гривень.

Так, на проведення загальноміських свят, ремонту закладів культури, бібліотек та поповнення книжкового фонду з бюджету міста виділено 3,8млн.грн.

З Фонду розвитку міста Алчевськ на створення сприятливого середовища для організації культурного відпочинку було виділено 1,0 млн.грн. (у тому числі на реконструкцію скверу «Реквієм» - 685,4 тис.грн.).

У 2009 році для розвитку сфери культури у місті планується здійснити фінансування наступних заходів за наявності фінансування (за рахунок коштів міського бюджету та внебюджетних фондів):

- фінансування виконання робочого проекту реконструкції нежитлового будинку по вул. Попова,87 під розміщення в ньому міського історичного музею – 399,3 тис. грн.;
- фінансування розробки проекту реконструкції парку культури і відпочинку ім. Перемоги – 300,0 тис. грн.;
- фінансування розробки проектно-кошторисної документації реконструкції колишнього кінотеатру «Металург» під розміщення в ньому культурно-дозвільного центру – 500,0 тис. грн.;
- фінансування витрат виїзної археологічної експедиції по дослідженню комплексної археологічної пам'ятки «Мергелеві Гряда» - 150,0 тис. грн.

Основні проблеми у 2008 році:

- недостатнє фінансування галузі;
- недосконалість нормативно-правового забезпечення розвитку культури;
- незадовільний стан та застаріла матеріально-технічна база деяких закладів культури;

Основною метою у сфері культури є забезпечення умов для розвитку культури, музичного, театрального, образотворчого, ужитково-прикладного мистецтва, самодіяльної творчості, комплектуванню фондів бібліотек, організації виставок.

Завдання на 2009 рік:

- збереження та розвиток творчого потенціалу міста, укріплення матеріально-технічної бази закладів культури;
- ефективне використання бюджетних асигнувань;
- проведення низки мистецьких заходів, спрямованих на підтримку і розвиток професійних та аматорських колективів міста;
- підтримка творчої молоді;
- здійснення першого етапу робіт зі створення міського історичного музею;
- розробка проектів реконструкції будівлі кінотеатру «Металург» під культурно-дозвільний центр та парку культури та відпочинку ім. Перемоги.

Ризики:

- недостатнє фінансування галузі;
- недостатня платоспроможність основної частини населення.

Критерії досягнення:

- збільшення обсягу надання платних послуг;
- проведення міських творчих конкурсів, фестивалів, виставок;
- широка участь творчих колективів міста у міжнародних, всеукраїнських та регіональних культурних заходах;
- оновлення книжкового фонду бібліотек;

- здійснення відповідних етапів робіт зі створення міського історичного музею, з реконструкції парку культури та відпочинку ім. Перемоги та будівлі кінотеатру «Металург».

9.4. Фізична культура і спорт

Мережа закладів фізичної культури та спорту м. Алчевськ включає у себе 2 стадіони, 37 спортивних зали, 3 плавальні басейни, 112 спортивних майданчиків, 2 дитячо-підліткові фізкультурно-спортивні клуби, 3 дитячо-юнацькі спортивні школи.

Рішенням міської ради від 25.10.05 № 40/3 затверджена міська цільова програма «Фізичне виховання – здоров'я мешканців м. Алчевськ на 2005-2012 рр.». У рамках її виконання у місті реалізується багато різноманітних заходів.

Активно впроваджуються ефективні форми позакласної і позашкільної спортивно-масової роботи з молоддю, що вчиться, у всіх типах навчально-виховних закладів. Проводяться спортивні заходи: «Веселі старты», «Старты надій», «Козацькі забави», «Дні здоров'я». Організовано проведення спартакіад серед ВУЗів і технікуму, шкіл. З метою активізації позакласної спортивно-масової роботи і спортивного суперництва міська спартакіада школярів проводиться у двох лігах. Окрім цього проводяться міські змагання з різних видів спорту: міні-футболу (у 3-х вікових групах), шашкам, шахам, плаванню, настільному тенісу; змагання допризовної молоді з фізпідготовки та інші. В цих заходах щорічно беруть участь більше 10000 дітей. У дошкільних установах міста функціонують два центри фізичного розвитку. В повному обсязі проводиться військово-спортивна гра «Блискавиця».

В місті організовано проведення міської комплексної спартакіади серед колективів фізичної культури і спортивних клубів, спартакіади "Юність", що проводиться серед дитячо-юнацьких клубів за місцем проживання. Втілено в практику щорічного проведення чемпіонатів і змагань на кубок міста з футболу, баскетболу, настільному тенісу, шах, легкої атлетики, волейболу та інших видів спорту. Щорічно проводиться понад 100 міських спортивно-масових заходів. Наші спортсмени беруть участь в обласних, республіканських і міжнародних змаганнях, в яких вони займають призові місця.

У 2008 році подальше вдосконалення одержала робота дитячо-юнацьких спортивних шкіл, в яких сьогодні займаються близько 1300 дітей з 13 видів спорту. При футбольному клубі "Сталь" діє футбольна школа, що налічує понад 250 спортсменів і охоплює всі вікові групи. В традиційних змаганнях з футболу на приз "Шкіряний м'яч" щорічно приймає участь понад 400 хлопчаків. Функціонує комунальне підприємство «Клуб східних єдиноборств «Сталь». Працюють секції ушу та цигун, тайського боксу, айкідо.

У 2008 році рішенням міської ради було виділено 5 стипендій провідним спортсменам та 10 стипендій перспективним.

При кожному ДЮКі є свої футбольні команди. Футбольний клуб "Сталь" грає в клубному чемпіонаті України з футболу (перша ліга). Міська жіноча команда з настільного тенісу "Донбасс-ШВСМ" успішно виступають в клубному чемпіонаті України (суперліга) - неодноразова чемпіонка України. В клубному чемпіонаті України (вища ліга) виступає міська чоловіча баскетбольна команда «Коксохім – Сталь».

За фінансової підтримки ВАТ «Алчевський металургійний комбінат» та Фонду розвитку міста Алчевськ у місті було проведено етап чемпіонату України по мотокросу та два етапи чемпіонату України з драгрейсингу.

Здійснюється практична допомога ветеранам спорту в наданні спортивної бази для проведення навчально-тренувального процесу, а також в залученні державних і комерційних структур для забезпечення життєдіяльності та розвитку ветеранського спорту. Проводяться профілактичні і реабілітаційні заходи щодо наслідків захворювань і спортивного травматизму. Всі спортивні заходи, які проводяться в місті, медично забезпечені.

Щорічно проводиться спартакіада міста серед інвалідів різних нозологій і віків. Спортсмени - інваліди беруть участь у всіх обласних змаганнях і займають призові місця.

Здійснюється постійний контроль за санітарно-епідеміологічним станом спортивних споруд, місцями проведення змагань і навчально-тренувальних зборів.

У зоні постійної уваги міської ради - питання про часткове фінансування клубних команд міста, ДЮСШ ВАТ «АМК» та спортивно-масових заходів. Визначено порядок пільгових відвідувань спортивних видовищних заходів, фізкультурно-оздоровчих установ інвалідами, дітьми з малозабезпечених і неповних сімей, дітьми-сиротами.

У 2008 році на фінансування різноманітних заходів та потреб з міського бюджету було виділено 2,53 млн.грн., що на 0,79 млн.грн. або 45,4% більше, ніж у 2007 році.

З позабюджетних джерел (Фонд розвитку м. Алчевськ) було відділено 149,7 тис.грн. У тому числі на участь спортсменів міста у різноманітних змаганнях – 115 тис.грн., допомога міському мотоклубу «Вікторія» - 31,7 тис.грн.

Велика увага приділяється реконструкції та відновленню спортивних об'єктів. Так, у 2008 році розпочаті роботи з реконструкції басейну Алчевської інформаційно-технологічної гімназії управління освіти, з відновленням діяльності малого та великого басейнів та закупкою технологічного обладнання; реконструкції дитячо-юнацької спортивної школи № 2 та відновлення спортивного комплексу – ремонт ігрового, тенісного та атлетичного залів, заміна технологічного обладнання; будівництво площадки «Скейтмістечко»; капітальний ремонт споруд на стадіоні; капітального ремонту об'єктів середньої загальноосвітньої школи № 15 – встановлення міні-футбольного поля з штучним покриттям, площадок для гри у баскетбол та волейбол; відновлення бігової доріжки; встановлення тренажерного обладнання тощо.

У 2009 році планується також виконати ряд заходів. А саме:

- придбати спортивний інвентар для ДЮСШ № 1 та 2 на суму 100,0 тис.грн. (за рахунок позабюджетних коштів);
- продовження ремонту басейнів дитячих дошкільних установ – 600,0 тис.грн. (за рахунок позабюджетних коштів);
- придбання спортивного інвентарю для спортивного клубу «Енергія» - 81,0 тис.грн. (за рахунок позабюджетних коштів) та інше.

Основні проблеми у 2008 році:

- порушення екологічної рівноваги негативно впливають на стан здоров'я населення, фізичний розвиток дітей та підлітків, збільшується захворюваність населення серцево-судинними хворобами, хворобами опорно-рухового апарату;
- створення належних умов для задоволення потреб громадян у підвищенні рівня здоров'я, фізичного та духовного розвитку через засоби фізкультури та спорту.

Основною метою в сфері фізичної культури і спорту є культивування здорового способу життя та підвищення його престижу.

Завдання на 2009 рік:

- впровадження ефективних форм роботи щодо залучення до систематичних занять фізичною культурою і спортом населення різних вікових категорій;
- збереження та розширення мережі спортивних споруд, переоснащення їх сучасним обладнанням та інвентарем;
- створення спеціалізованих спортивних класів по пріоритетних видах спорту;
- створення належних умов для занять спортом інвалідів, дітей-сиріт;
- залучення позабюджетних коштів на проведення реконструкції та модернізації басейну Алчевської інформаційно-технологічної гімназії; на реконструкцію ДЮСШ № 2 та спортивних споруд СОШ № 15.

Ризики:

- недостатнє фінансування галузі;
- недостатній рівень доходів населення.

Критерії досягнення:

- збільшення чисельності населення, яке систематично займається фізичною культурою і спортом;
- покращання показників здоров'я та добробуту населення;
- поліпшення стану спортивних споруд міста та відновлення їх нормального функціонування.

10. Природокористування та безпека життєдіяльності людини

10.1. Охорона навколишнього природного середовища

Алчевськ – один з великих промислових центрів України. Концентрація в місті промислового потенціалу приводить до великої кількості викидів і скидів в навколишнє середовище, що спричиняє до забруднення повітряного і водного басейнів, земельних ресурсів, шкідливо впливає на здоров'я населення, флору і фауну, в цілому порушує екосистему регіону.

Здійснення природоохоронної політики в місті орієнтоване на ліквідацію наслідків та на усунення самих причин порушення екологічної стабільності.

Для промислового міста стратегічною метою є забезпечення розвитку свого промислового потенціалу і, одночасно, реалізація заходів із зниження навантаження на навколишнє природне середовище.

Основні напрямки регіональної політики охорони навколишнього середовища:

- охорона та раціональне використання водних ресурсів;
- охорона атмосферного повітря;
- охорона земель;
- охорона надр;
- розміщення, використання та утилізація відходів;
- пропаганда екологічних знань.

Фактично за 2008 рік в ході реалізації програми «Екологія-2010» (рішення міської ради від 08.12.05 № 42/3) освоєно 2471,4 тис.грн. з міського бюджету, в т.ч.здійснено наступне:

- придбано 3 сміттєприбиральних автомобіля на базі МАЗ і 1 автомобіль ЗІЛ для вивозу негабаритних побутових відходів;
- закуплено 400 євроконтейнерів;
- виконано робіт по озелененню міста на суму близько 200,0 тис.грн.;
- відремонтовано тверде покриття на під'їзних шляхах полігону і на території господарського двору;
- у частині захисту водного басейну виконані роботи по будівництву оборотного циклу водопостачання машини безперервного розливу заготовок на ОАО «Алчевській металургійний комбінат»;
- розроблені паспорти і проектно-кошторисна документація по очищенню на всі ставки міста;
- проводиться робота з коректування генерального плану міста з розміщенням селітебної зони в східному і південно-східному напрямі, убік Ісаковського водосховища і селища Михайлівка;
- відновлена автоматизована система екологічного контролю і спостереження за станом і забрудненням природного середовища з щотижневим інформуванням в засобах масової інформації жителів міста; збудовано пункт по нагляду за атмосферою міста на території міської санітарно-епідеміологічної станції;
- виконані проектні роботи по реконструкції міського полігону твердих побутових відходів і прокладки каналізаційного колектора за міжшкільним комбінатом; благоустрою джерела по вул. Сарматська.
- проведені операції «Чисте повітря».

Основні проблеми у 2008 році:

- висока ступінь забруднення довкілля;
- відсутність розвинутої та ефективно функціонуючої системи водопостачання і каналізаційних мереж, аварійний стан більшості комунікацій;

- невисокий рівень благоустрою територій, незадовільний стан збору і знешкодження твердих побутових відходів.

Сьогодні в місті виробляється майже 30 % промислової продукції Луганської області; 1,7 % продукції всієї України, що перевищує показники 10 областей і Республіки Крим. Минулого року в місті вироблене 9,8 % чавуну; 9,3 % сталі; 9,6 % прокату; 11,2 % коксу від виробництва цієї продукції в Україні, і це ускладнює екологічне становище в місті.

Метою регіональної політики охорони довкілля на 2009 рік є надання безумовних гарантій населенню міста щодо безпеки життєдіяльності, збереження рослинного та тваринного миру, чистоти повітряного простору.

Завдання на 2009 рік:

- реалізація заходів міської Програми „Екологія - 2010”;
- здійснення контролю за додержанням підприємствами вимог природоохоронного законодавства;
  - сприяння впровадженню на підприємствах міста технологій, спрямованих на зменшення утворення забруднення стічних вод, викидів в повітря, відходів виробництва;
    - реконструкція міських очисних споруд;
    - озеленення території міста;
    - виконання робіт по благоустрою джерела;
    - виконання робіт по очищенню та реконструкції Верхнього Лиманського ставку;
    - виконання робіт по очищенню та реконструкції Нижнього Лиманського ставку;
    - виконання робіт по реконструкції міського полігону твердих побутових відходів;
    - прокладання каналізаційної мережі скидів стоків за міжшкільним учбово-виробничим комбінатом;
    - розвиток і зміцнення матеріально-технічної бази природоохоронних органів;
    - установа поста нагляду за станом атмосфери повітря міста на вул. Інтернаціональна.

Ризики:

- невиконання у повному обсязі завдань щодо фінансування заходів, спрямованих на охорону довкілля з державного і місцевого бюджетів, різнорівневих фондів охорони навколишнього середовища;
- низька ступінь активності населення щодо ініціювання вирішення злободенних екологічних проблем територій.

Критерії досягнення:

- зменшення рівня забруднення викидів скидів в річку Лозову;
- зменшення забруднення землі міста твердими побутовими відходами;
- отримання продукції внаслідок переробки твердих побутових відходів;

- заплановано виділення коштів у сумі 1326,6 тис.грн. на озеленення території міста та придбання спецтехніки по догляду за зеленим насадженням; відновлення рекреаційної зони в районі Орлових ставків;
- поліпшення екологічної ситуації в регіоні;

10.2. Техногенна безпека

Важливим завданням органів виконавчої влади, місцевого самоврядування підприємств, установ та організацій міста є забезпечення необхідних умов для сталого розвитку міста Алчевськ шляхом зниження рівня техногенно-екологічних ризиків, підвищення ефективності реагування на надзвичайні ситуації заради безпеки окремої людини та суспільства, збереження довкілля.

За останні роки в місті в середньому відбувається близько 120 надзвичайних подій, виникає близько 100 пожеж у житлових будинках та на виробничих підприємствах. У 2007 році в місті відбулося 585 нещасних випадків невиконаного характеру, у яких постраждало 589 осіб, загинуло - 21.

За 11 місяців 2008 року в місті сталося 530 нещасних випадків невиконаного характеру, у яких постраждало 537 чол., в т.ч. загинуло -16 чол.

Серйозною небезпекою для життя громадян є: наявність аварійних балконів – 370 од., відсутність кришок на колодязях водопровідних мереж – 1342 од., каналізаційних мереж – 4789 од., теплових мереж – 600 од.

За останні роки реєструється велика кількість пожеж в місті. Це є результатом багатьох факторів, основними з яких є: невиконання протипожежних заходів, незадовільне протипожежне забезпечення об'єктів технічними засобами захисту.

У 2007 році на території міста виникло 76 пожеж, прямий збиток від яких склав – 597,2 тис.грн., побічний – 982,0 тис. грн. Пошкоджено 48 житлових будинків, 5 одиниць техніки.

На пожежах у 2007 році загинуло 7 осіб, травмовано – 4, врятовано під час пожежі 4 особи.

Аналізуючи стан цивільного захисту у місті та враховуючи приведені інформаційні дані, необхідно відзначити, що існує багато різноманітних факторів, які суттєво впливають на життєдіяльність та безпеку громадян міста. Тому виникла потреба в прийнятті Комплексної програми удосконалення цивільного захисту та запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в м. Алчевську на 2008-2012 роки, яка передбачає:

- удосконалення міської системи оповіщення та зв'язку;
- усунення недоліків в житлово-комунальному господарстві,
- поліпшення заходів щодо приведення до належного стану протипожежного оснащення будинків підвищеної поверховості, об'єктів з масовим перебуванням людей;

- поліпшення матеріально-технічного оснащення бригад швидкої медичної допомоги, рятувальників міської пожежної частини;
- здійснення заходів щодо підняття рівня обізнаності населення з питань пожежної та техногенної безпеки й цивільного захисту, його навчання через засоби масової інформації.

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України „Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”, „Про правові засади цивільного захисту”, „Про пожежну безпеку”, на підставі пункту 22 частини першої статті 26 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”.

Основні проблеми у 2008 році:

- основою зв'язку є застарілі технічні засоби, що призводять до постійних збоїв у роботі обладнання, затримки передачі оперативної інформації;
- наявність аварійних балконів;
- відсутність кришок на колодязях водопровідних, каналізаційних та теплових мереж;
- будинки підвищеної поверховості залишаються в незадовільному протипожежному стані;
- погіршення санітарно-епідеміологічної обстановки в місті;
- високий ступінь техногенно-екологічних ризиків.

Для забезпечення техногенної безпеки та удосконалення цивільного захисту у місті в 2009 році – головною метою є створення стабільних умов для безпечної життєдіяльності населення міста, підвищення рівня його захищеності від впливу шкідливих техногенних, природних та екологічних факторів

Завдання на 2009 рік:

- забезпечення створення і своєчасне поповнення фінансових і матеріальних резервів для ліквідації можливих надзвичайних та аварійних ситуацій;
- створення системи раннього виявлення надзвичайних ситуацій на об'єкті І ступеня хімічної небезпеки - ВАТ „Алчевськкокс”;
- продовження роботи щодо створення страхового фонду документації на об'єкти і споруди систем життєзабезпечення, від яких залежить стале функціонування об'єктів в умовах виникнення надзвичайних ситуацій, згідно з рішенням Луганської обласної ради від 31.01.2007. № 8/13 „Про затвердження Програми створення страхового фонду документації Луганської області на 2007-2011 роки”;
- забезпечення утримання й технічне обслуговування систем зв'язку та оповіщення, вирішити питання щодо установа сучасних технічних засобів оповіщення та зв'язку, комп'ютеризацію системи управління в кризових ситуаціях;
- проведення місцевих та об'єктових навчань з цивільного захисту за тематикою організаційно-методичних рекомендацій Луганської

облдержадміністрації і відпрацювання конкретних заходів з ліквідації відповідних надзвичайних ситуацій, характерних для міста.

- продовження ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та надання відповідної інформації про них для внесення до Державного реєстру об'єктів підвищеної небезпеки.

- створення об'єднаної диспетчерської служби для централізованого управління і контролю за технічним станом житлового фонду, виконання заявок населення щодо усунення несправностей і пошкоджень будинкового обладнання, а також для вжиття оперативних заходів для забезпечення безпеки громадян та їх майна.

Ризики:

- наявність на території міста потенційно небезпечних для здоров'я населення виробництв.

Критерії досягнення:

- підвищення рівня безпеки населення міста;
- удосконалення системи оповіщення та зв'язку;
- зменшення матеріальних збитків від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру й пожеж;
- зменшення кількості захворювань, пов'язаних із виникненням надзвичайних ситуацій, техногенних проблем;
- забезпечення соціальних гарантій людини на життя, працю, розвиток в умовах, що відповідають міжнародним стандартам якості показників техногенної безпеки.

10.3 Енергозбереження

Енергозбереження є одним із пріоритетів існування сучасного життя. Для нашої ж країни проблема енергозбереження зараз є проблемою національної безпеки. На даний час енергетичний фактор оказує вагомий вплив на формування економічної ситуації в Україні. Дефіцит паливно-енергетичних ресурсів, моральний та фізичний знос активної частини основних виробничих фондів, велика енергоємність технологій, кризисний стан фінансово-кредитної системи та економіки країни в цілому ставить задачі, пов'язані з виживанням держави та її безпекою. У зв'язку з цим найважливішим напрямком економічного розвитку стає енергозбереження у всіх сферах діяльності суспільства.

Відповідно до Закону України „Про енергозбереження”, Комплексної державної програми енергозбереження та Комплексної програми енергозбереження Луганської області на 1999-2010рр. у м.Алчевську щорічно розробляється і реалізується міська Програма енергозбереження.

У травні 2008 року Алчевською міською радою був затверджений Стратегічний план економічного розвитку міста Алчевськ на 2008-2012 роки, в якому визначені основні найбільш перспективні для міста напрямки економічного розвитку, одним з яких є розвиток комунальної інфраструктури на основі інноваційних та енергозберігаючих технологій.

За 9 місяців 2008 року на впровадження енергозберігаючих заходів за рахунок всіх джерел фінансування витрачено 2 602 428,9 тис.грн., в тому числі за рахунок коштів місцевого бюджету – 1756,15 тис.грн., за рахунок коштів підприємств – 569,38 тис.грн., за рахунок інвестицій – 2600103,4 тис.грн., що вже дало змогу заощадити 109,6 тис.тонн умовного палива та отримати економічний ефект в сумі 78 714,5 тис.грн. Всього у 2008 році за рахунок усіх джерел фінансування освоєно майже 2791,0 млн.грн.

Так, на ВАТ «АМК» реалізація енергозберігаючих проектів проводилася за допомогою залучення інвестицій та за рахунок власного капіталу. За 9 місяців п.р. на підприємстві освоєні перший кисневий конвертер та кисневий блок № 7 продуктивністю кисню 60 тис.м3/рік, що дозволило в цілому по комбінату заощадити 78 тонн умовного палива та отримати економічний ефект в сумі 69282,0 тис.грн. До кінця року заплановано будівництво газопідвищувальної станції ТЕЦ по приготуванню коксо-доменної суміші для котлів середнього тиску у комплексі з введенням в роботу турбогенератора № 3, що дозволить зекономити 71,6 тис. т.у.п. та отримати економічний ефект у сумі 13136 тис.грн.

На ВАТ «Алчевськкокс» проведені наступні енергозберігаючі заходи: вироблення тепла за рахунок використання енергоресурсів при тушінні коксу батареї 9 та 10-біс на установках сухого гасіння коксу, охолодження коксового газу на холодильниках з горизонтальним розташуванням труб, перевод освітлення на економічні лампи, модернізація частотного регулювання на електричних приводах котлів. Дані заходи дозволили зекономити 29,7 тис. тонн умовного палива та отримати економічний ефект у сумі 9,4 тис.грн. До кінця 2008 року планується завершити будівництво 2-ї черги котельні № 2 з установкою котла Е-75-3.9-440 і реконструкцією котла для спалювання доменного газу (тобто використання альтернативного палива), улаштувати трубчасті печі вогняного нагріву аміачної води та поглинального масла, провести монтаж системи збору конденсату по цеху уловлювання, установити регульовані перетворювачі частоти в схемі питання електродвигунів димососу, провести реконструкцію установки безпилової видачі коксу коксівних батарей, установити регульовані перетворювачі частоти на привода конвеєрів, модернізувати конденсаторні установки. Ці заходи дозволять заощадити до кінця року ще 61,4 тис.т.у.п. на суму 26486,4 тис.грн.

Підприємства комунальної форми власності також постійно впроваджують енергозберігаючі заходи. Так, на комунальному теплопостачальному підприємстві «Алчевськтеплокомуненерго» протягом 2008 року проведено капітальний ремонт

теплотраси по пр.Металургів протяжністю 350п.м. на суму 889,7 тис.грн., встановлено три обчислювача об'єму газу на котельних на суму 64,58 тис.грн., що дозволило зекономити 0,014 млн.м³ природного газу на суму 11,7 тис.грн. Як альтернатива природному газу, на підприємстві використовується коксівний газ ВАТ «АМК» для вироблення теплової енергії на котельні «Заводська», що забезпечує теплом 47% житлового фонду міста. Протягом минулого опалювального періоду на котельні було використано 28 млн.м³ природного газу та 18,8 млн.м³ коксівного газу. У четвертому кварталі поточного року підприємством планується встановити 15 приладів обліку теплової енергії на інженерних вводах житлових будинків загальною вартістю 329,7тис.грн., що надасть можливість населенню економити теплоенергію.

Комунальним підприємством «Алчевськпастрас» проведено капітальний ремонт котлів та заміна парового водонагрівача в системі водяного опалення, а також був придбаний один тролейбус. На ці заходи витрачено 869,2 тис.грн., зекономлено 0,007 млн.м³ природного газу та 0,06 млн.кВт.год. електроенергії, отриманий економічний ефект у сумі 8,37 тис.грн.

Комунальним підприємством електричних мереж зовнішнього освітлення «Алчевське Міськвітло» проведена заміна світильників з ртутними лампами на енергозберігаючі натрійові лампи в кількості 382 одиниці на суму 17,4 тис.грн., що дало змогу заощадити 0,02 млн.кВт.год. електроенергії та отримати економічний ефект у сумі 4,2 тис.грн.

Бюджетними закладами та організаціями міста впроваджуються наступні енергозберігаючі заходи: установка енергозберігаючих ламп, установка металевих-пластикових вікон, придбання та установка лічильників електроенергії, теплоенергії та води. Регулярно проводяться Тижні енергозбереження.

В місті проведена акція «Подаруй вікно школі», яка полягає в наданні допомоги на проведення робіт по заміні вікон у школах міста. Була визначена школа, яка найбільш потребує заміни вікон (СОШ № 11). На даний час вже замінено 60 вікон. Використання сучасних вікон з ізолюючими склопакетами дозволяє зекономити до 76% енергії в порівнянні зі звичайним склінням вікон, на 20-25 % зберігати витрати енергії на обігрів приміщень та подовжувати ресурс опалювального устаткування.

Пріоритетними галузями, в яких реалізуються основні напрямки енергозбереження, є:

- організації, які фінансуються з місцевого бюджету;
- житлово-комунальне господарство міста;
- енергоємні галузі промисловості;
- наука та освіта.

У 2009 році підприємствами та організаціями міста заплановано провести енергозберігаючі заходи.

Новостворене підприємство ЗАТ "Екоенергія" планує займатися виробництвом, розподіленням та поставкою електроенергії. Газотурбінна електростанція комбінованого циклу сприятиме зниженню витрат ВАТ «АМК» на закупівлю електроенергії і природного газу, дозволить проводити електроенергію за рахунок спалювання суміші низькокалорійних доменного і конвертерного газів з

коректуванням теплотворної спроможності паливної суміші коксівним газом. Початок роботи підприємства, що був запланований на листопад 2008 року, у зв'язку з кризовим становищем в металургійній галузі, перенесений на перший квартал 2009 року. Це включення в роботу першого блоку електростанції комбінованого циклу потужністю 150 мВт, вартістю 924039 тис.грн., що дозволить зекономити 621,15 млн.кВт.год. електроенергії та заощадити 22560 тис.грн.

На ВАТ «АМК» у 2009 році заплановано впровадження системи вдування пиловугільного палива у горни доменної печі № 1 та освоєння кисневого блоку № 8, що дозволить зекономити 238 тис. т.у.п. та отримати економічний ефект у сумі 152108 тис.грн. Впровадження інших енергозберігаючих заходів, у зв'язку з кризовим становищем у металургійній галузі, призупинені.

На ВАТ «Алчевськкокс» у 2009 році планується вироблення тепла на котлі Е-75-3.9-440 за рахунок спалювання доменного газу, розпочати будівництво машзалу другої черги котельні з установкою противотискової турбини та генератора міцністю 9,13 мВт, що дозволить перетворювати пар на електроенергію та економити електроенергію з мережі. В цілому енергозберігаючі заходи по підприємству дозволять зекономити 13,7 млн.кВт/год. електроенергії та 456 тис.Гкал. теплоенергії та заощадити 26517,9 тис.грн.

Підприємствами міського комунального господарства в 2009 році також заплановано провести енергозберігаючі заходи. Це ремонт і реконструкція теплових мереж і котельних, заміна котлів застарілих моделей на сучасні з великим коефіцієнтом корисної дії, капітальний ремонт теплотрас, встановлення обчислювачів об'єму газу на котельнях. Завдяки цим заходам буде заощаджено природний газ, теплоенергія, електроенергія.

Комунальним теплопостачальним підприємством «Алчевськ-теплокомуненерго» заплановано капітальний ремонт тепломереж на котельні «Східна» протяжністю 450 погонних метрів, що дозволить зекономити 0,79 тис.Гкал. теплоенергії та 0,243 млн.м³ природного газу загальною вартістю 373,5 тис.грн.

КП «Алчевське міськвітло» запланована заміна світильників зі ртутними лампами на енергозберігаючі світильники з натрійовими лампами в кількості 375 од. та впровадження пульта управління зовнішнім освітленням міста, що дозволить зекономити 0,24 млн.кВт електроенергії та заощадити 63,1 тис.грн.

Комунальним підприємством «Алчевське житлово-експлуатаційне об'єднання» заплановано встановити в житловому фонді 204 одиниці лічильників електричної енергії, 9170 одиниць енергозберігаючих світильників. Планується використання і новітніх технологій на підприємстві. А саме: для утеплення труб використовувати пенофол, а утеплення фасадів проводити за допомогою пенополістірольних плит. Завдяки чому вартість енергозберігаючих заходів складе 2631,82 тис.грн., економія електроенергії – 9,44 млн.кВт, економічний ефект передбачається у сумі 302,9 тис.грн.

В умовах обмеженості бюджетних коштів велике значення має облік та контроль за споживанням енергетичних ресурсів а також можливість впливу на кількість їх споживання та якісного застосування. Саме тому в бюджетних установах на 2009 рік заплановані заходи з установки теплолічильників, енергозберігаючих ламп, заміни дверних і віконних блоків, установки лічильників електроенергії та води. Щорічно бюджетним організаціям затверджуються ліміти

на споживання ПЕР і здійснюється контроль за використанням енергоресурсів. Лічильники води та природного газу у бюджетних закладах і організаціях встановлені на 100%. На 2009 рік бюджетними установами на енергозберігаючі заходи заплановано витратити 246,43 тис.грн. Ці заходи дозволять зекономити 0,55 млн.кВт.год. електроенергії, 0,918 тис.Гкал. теплоенергії та отримати економічний ефект у сумі 960,2 тис.грн.

Основні проблеми та питання для вирішення у 2009 році

- Обмеженість природних поновлених ресурсів.
- Необхідність диверсифікації енергопостачання.
- Недостатність впровадження енергозберігаючих заходів на підприємствах і організаціях міста.
- Обмеженість бюджетних коштів.

Основні цілі регіональної політики на 2009 рік

- Підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів споживачами;
- Сприяння сталому забезпеченню населення, житлово-комунальної сфери та інших галузей міста паливно-енергетичними ресурсами;
- Збільшення використання альтернативного палива.

Основні завдання та заходи з енергозбереження на 2009 рік:

- Підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів за рахунок впровадження енергозберігаючих технологій та обладнання споживачами паливно-енергетичних ресурсів в різноманітних галузях економіки міста;
- Впровадження приладів обліку та регулювання витрат паливно-енергетичних ресурсів підприємствами та організаціями міста.
- Використання на підприємствах міста альтернативних джерел енергії.

Кількісні критерії реалізації цілей

Результатами реалізації заходів з економії паливно-енергетичних ресурсів, які є частиною Регіональної програми енергозбереження, стануть:

- зменшення обсягів використання паливно-енергетичних ресурсів, а саме: загальна економія паливно-енергетичних ресурсів складе 510 тис.тонн умовного палива, 767,8 млн.кВт.год. електроенергії, 458 тис.Гкал. теплоенергії, 79,3 млн.м³ природного газу, 107 тис.тонн вугілля;
- впровадження нового обладнання та використання нових технологій (ВАТ «АМК»);
- структурно-технологічна перебудова підприємств та галузей міста;

- заміна застарілого енергоспоживаючого устаткування (встановлення нових енергозберігаючих ламп і світильників загальною кількістю 12537 одиниць, заміна 8 одиниць котлів НІСТУ-5 на 4 одиниці котли КОЛВІ з високим ККД);
- виробництво та використання нових матеріалів і конструкцій (утеплення фасадів житлових будинків пенополістірольними плитами довжиною 353 погонних метри, використання ремкомплектів-сілопласт в кількості 529 одиниць, утеплення труб пенофолом довжиною 22556 п.м.);
- налагодження чіткої системи контролю за споживанням паливно-енергетичних ресурсів суб'єктами господарювання (встановлення приладів обліку електроенергії в кількості 204 одиниці та приладів обліку теплоенергії в кількості 17 одиниць);
- використання нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії (ЗАТ «Екоенергія»);
- використання альтернативного палива (коксівний газ ВАТ «АМК»);
- пошук і активне впровадження в практику новітніх розробок, що сприятиме поліпшенню використання енергоресурсів, оптимізації енергетичних потоків на підприємствах і місті в цілому.

Фінансове забезпечення на 2009 рік

Фінансове забезпечення Програми енергозбереження міста Алчевськ буде здійснюватись за рахунок власних коштів підприємств, інвестицій, коштів місцевого бюджету. Взагалі на реалізацію заходів Програми передбачається залучити 1657019,28 тис.грн., у тому числі коштів підприємств - 36869,2 тис.грн., інвестицій – 1612022,0 тис.грн., коштів місцевого бюджету – 8128,08 тис.грн.

10.4. Охорона праці

Значна концентрація промислового виробництва, транспортної інфраструктури у поєднанні з незадовільним станом основних фондів, значною кількістю небезпечних і важких видів робіт створюють в місті об'єктивні передумови неблагополучному стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, особливо у промисловості. Це спричиняє травматизм, професійну захворюваність та втрату працездатності.

Крім того, причинами виникнення аварій, наявності виробничого травматизму, професійної захворюваності є порушення трудової та технологічної дисципліни, низький рівень об'єктового і відомчого контролю за станом техніки безпеки з боку посадових осіб підприємств, об'єднань, організацій, а також подальший розпад галузевої структури управління охороною праці, що викликано зміною форм власності та методів господарювання в умовах ринкових перетворень.

Загальна кількість травмованих на виробництві за 2007 рік склала 80 чол., у тому числі зі смертельним наслідком – 8 чол.

За 9 місяців поточного року зафіксовано травмованих на виробництві-65 чол., з них зі смертельним наслідком – 6 чол.

Умови праці на підприємствах провідних галузей промисловості міста характеризуються частим перевищенням нормативів шкідливих факторів у виробничих зонах. Незадовільні умови праці викликають погіршення стану

здоров'я працюючих, високий рівень професійної захворюваності, втрату працездатності.

Основні проблеми у 2008 році:

- негативний фактор стану основних виробничих фондів, наявність застарілих технологій та перевага небезпечних і важких видів робіт;
- незадовільний стан безпеки гігієни праці та виробничого середовища на підприємствах;
- недостатня кваліфікація кадрів;
- незадовільне фінансування підприємствами заходів з охорони праці;
- недостатнє забезпечення працюючих засобами індивідуального та колективного захисту.

Основною метою регіональної політики є створення безпечних і здорових умов праці на підприємствах міста, подальше вдосконалення системи регіонального управління, нагляду та контролю за охороною праці.

Завдання на 2009 рік:

- організування системного навчання з питань охорони праці керівників та спеціалістів підприємств, установ та організацій міста;
- посилення контролю за додержанням вимог законодавства про охорону праці на підприємствах незалежно від форм власності.

Критерії досягнення:

- забезпечення підприємствами незалежно від форм власності відрахування коштів на заходи з охорони праці у розмірі не менше 0,5 % від обсягу реалізованої продукції, а підприємствами, що утримуються за рахунок бюджету, не менше 0,2 % від фонду оплати праці;
- поліпшення рівня контролю за станом техніки безпеки з боку посадових осіб підприємств, установ та організацій.